

OBEC MODRA NAD CIROCHOU

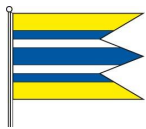
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2016 - 2020

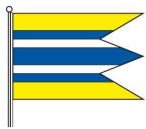
S VÝHLADOM DO ROKU 2023

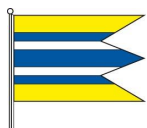
ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI

Kontaktné údaje	
Sídlo obecného úradu	Modra nad Cirochou 111, 067 82 Dlhé nad Cirochou
Telefón	057 / 779 32 42
Fax	057 / 779 32 42
Web	www.modranadcirochou.sk
e- Mail	modranc@stonline.sk info@modranadcirochou.sk
Administratívne začlenenie	
Kraj	Prešovský
Okres	Humenné
Región	Horný Zemplín
Mikroregión	
Údaje	
IČO	00323250
DIČ	2021232763
Kód obce	520497
Počet obyvateľov	1014
Rozloha	730 ha
Nadmorská výška obce	210 m
Prvá písomná zmienka	v roku 1451
Riadenie obce	
Starosta	Ing. Jozef Hančar
Komisie obecného zastupiteľstva	Finančná a ekonomická komisia
	Sociálno - právna komisia
	Komisia pre životné prostredie a rozvoj obce
	Komisia pre šport, školstvo a kultúru
	Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone verejných funkcií

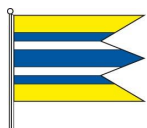

OBSAH

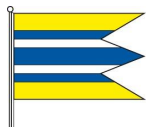
ÚVOD	7
Vízia obce	8
METODICKÁ ČASŤ	9
1 Význam a metodika spracovania PRO.....	9
1.1 Význam a cieľ spracovania PRO	9
1.2 Metodika a postup spracovania PRO	10
1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.1 Charakteristika PRO	12
1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.3 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy....	18
1.3.3.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny	18
1.3.3.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor.....	18
1.3.3.3 Krajský pamiatkový úrad.....	18
1.4 Základné pojmy.....	19
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	25
2 Audit hospodárskych, sociálnych a kultúrno-spoločenských zdrojov	25
2.1 Charakteristika obce.....	25
2.1.1 Geografická charakteristika	25
2.1.2 Historický vývoj obce	28
2.1.3 Heraldické znaky obce	30
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce.....	31
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce	31
2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia	33
2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva	36
2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	36
2.2.5 Vierovyznanie	37
2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka	38
2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva.....	40
2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva.....	41
2.2.9 Marginalizované rómske komunity	43

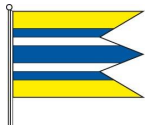
2.3	Technická infraštruktúra	44
2.3.1	Technická vybavenosť	44
2.3.2	Domový a bytový fond	45
2.3.3	Civilná a protipožiarna ochrana	45
2.4	Sociálna infraštruktúra	47
2.4.1	Škola a predškolské zariadenia	47
2.4.2	Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti	47
2.4.3	Cirkev	51
2.4.4	Zdravotníctvo a sociálna oblasť	53
2.5	Hospodárenie v obci	53
2.5.1	Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci	53
2.5.1.1	Živnostníci	53
2.5.1.2	Podnikateľské subjekty	53
2.5.1.3	Neziskový sektor	53
2.5.2	Majetok obce a inštitúcie v správe obce	54
2.6	Realizované projekty do roku 2015	54
3	SWOT analýza obce	56
3.1	Hospodárska SWOT analýza	56
3.2	Sociálna SWOT analýza	57
3.3	Environmentálna SWOT analýza	59
4	Stratégia rozvoja obce	60
4.1	Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce	60
4.2	Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO	60
4.3	Strategický cieľ	62
4.4	Priority	62
PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ		63
5	Programové zabezpečenie PRO	63
5.1	Opatrenia a aktivity	63
5.2	Akčné plány	69
1.	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	70
1.1.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	70
1.2.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	72

1.3.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	73
1.4.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	75
1.5.	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry.....	78
2.	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	82
2.1.	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	82
2.2.	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	83
3.	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce.....	85
3.1.	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	85
3.2.	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci.....	85
4.	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	86
4.1.	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci.....	86
4.2.	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	87
5.	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu.....	90
5.1.	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	90
6.	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	91
6.1.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	91
6.2.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	93
	FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO.....	94
6	Zabezpečenie realizácie PRO.....	94
6.1	Finančné zabezpečenie realizácie PRO.....	94
6.1.1	Analýza finančných potrieb a možností obce	95
6.1.1.1	Finančný rámec pre realizáciu PRO	95
6.1.1.2	Indikatívny finančný plán PRO	98
6.2	Personálne zabezpečenie realizácie PRO.....	99
6.3	Časový harmonogram realizácie	100
6.4	Spoločné podmienky pre úspešné projekty.....	102
7	Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PRO	103
7.1	Spôsob monitorovania PRO	103
7.2	Vyhodnotenie a modifikovanie PRO	104
7.3	Plán priebežných hodnotení PRO	104

ZÁVER	105
Prílohy PRO	106
1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO.....	107
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO.....	108
3) Zoznam skratiek použitých v PRO	109
4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 - 2018	111
5) Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Modra nad Cirochou 2016 - 2020 s výhľadom do roku 2023.	113

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Program rozvoja obce „PRO“), je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

PRO plne zodpovedá požiadavkám zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a novele v znení neskorších predpisov a zohľadňuje odporúčania obsiahnuté v Metodike na vypracovanie PRO, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

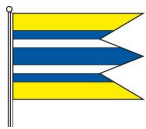
Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Modra nad Cirochou**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Modra nad Cirochou, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Modra nad Cirochou 2016 - 2023 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program rozvoja obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program rozvoja obce je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všestrannému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy Programu rozvoja obce je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich starať sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obce.

VÍZIA OBCE

Obec Modra nad Cirochou predstavuje obec vidieckeho charakteru, ktorá leží na severnom svahu Vihorlatu a v doline Cirochy a ponúka svojim obyvateľom plnohodnotné miesto pre život. Obec charakterizuje z veľkej časti vybudovaná základná infraštruktúra, uspokojivý demografický vývoj, je tu zabezpečená starostlivosť o svojich obyvateľov, sieť obchodov a služieb v obci a hlavne v okolí je na dobrej úrovni.

Súčasťou života v obci sú aj niektoré výročné kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním.

Obyvatelia obce, ktorých počet rastie, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov a to v oblasti dodatočného vzdelávania, organizujú sa tu rôzne spoločenské podujatia a realizuje sa výstavba domov a bytov, čo je predpoklad pre ďalší priaznivý vývoj.

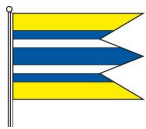
Víziou obce do roku 2023 je hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov so zabezpečenou infraštruktúrou a vybavením, s rozvinutými službami pre všetky vekové kategórie, s kultúrno-spoločenskými aktivitami v rôznych oblastiach života a priaznivými podmienkami pre rozvoj služieb cestovného ruchu počas celého roka.

Ing. Jozef Hančar

Starosta obce Modra nad Cirochou

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PRO

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO

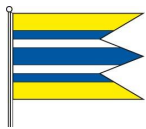
Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepcných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Programu rozvoja vyššieho územného celku, ako aj Programu rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PRO. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PRO obce nenahrádza územno-plánovacia dokumentácia, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PRO musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstav jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PRO skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PRO je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PRO

Program rozvoja obce je strednodobým programovým dokumentom, ktorý zahŕňa:

- analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja a stanovenie jednotlivých priorít a cieľov
- finančné a administratívne návrhy zabezpečenia realizácie tohto programu
- monitoring a vyhodnotenie
- žiadateľov/prijímateľov zdrojov podľa jednotlivých sektorov

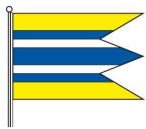
Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PRO obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- f) analýzu finančných potrieb a možností financovania Programu rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- a) zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce,
- b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce,

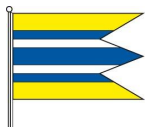
- c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
- e) časový harmonogram realizácie Programu rozvoja obce.

V procese spracovania PRO obce Modra nad Cirochou bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PRO predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Modra nad Cirochou a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, a pod.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýz boli získané formou prieskumu realizovaného partnerským tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi obec, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravených SWOT analýz, konkrétne z ich slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PRO obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PRO

Prostredníctvom PRO bude obec Modra nad Cirochou naplňať svoje rozvojové plány a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PRO sa skladá sa z nasledovných častí:

- **metodická časť PRO** – opisuje význam a metodiku spracovania PRO, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2014 - 2020,
- **analyticko-strategická časť PRO** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Modra nad Cirochou, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétne víziu obce, stratégiu rozvoja obce,
- **programová a realizačná časť PRO** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, ide o realizačnú časť s možnosťami finančného, inštitucionálneho, organizačného zabezpečenia realizácie PRO a jeho následný monitoring a vyhodnotenie.

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty

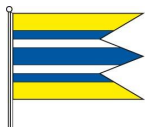
Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PRO obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Dokumenty nadnárodnej úrovne:

- **Stratégia Európa 2020**

Európa 2020 je desaťročná stratégia Európskej únie v oblasti rastu. Nezameriava sa však iba na prekonanie krízy, ale jej cieľom je odstrániť nedostatky aktuálneho rastového modelu a vytvoriť podmienky pre taký typ rastu, ktorý je inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší. Na účely hodnotenia pokroku bolo v rámci stratégie nastavených päť hlavných cieľov, ktoré by EÚ mala splniť do roku 2020. Týkajú sa zamestnanosti, vzdelávania, výskumu a inovácie, sociálneho začlenenia a chudoby a oblasti klímy a energetiky. Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.

- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

• Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 - 2020

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 - 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplňať stratégiu inteligentného, udržateľného, inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

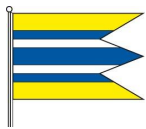
Hlavným cieľom PD SR je zvyšovanie kvality života obyvateľov SR prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Priority pre financovanie:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
4. Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
5. Moderná a profesionálna verejná správa.

Operačné programy (OP)

1. **Výskum a inovácie (VaI)** – špecifická priorita: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií, podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií. Zlepšiť dostupnosť, využívanie a kvalitu informačno-komunikačných technológií. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH). Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania.
2. **Integrovaná infraštruktúra (II)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,
3. **Ľudské zdroje (ĽZ)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania.
4. **Kvalita životného prostredia (KŽP)** – špecifická priorita: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov. Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika.

5. **Efektívna verejná správa (EVS)** – špecifická priorita: Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektívnosť verejnej správy.
6. **Integrovaný ROP (IROP)** – špecifická priorita: Regionálna infraštruktúra a politika.

Prehľad investičnej stratégie IROP

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1 Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD, zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev

Špecifický cieľ č. 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:

- dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel,
- sociálne služby a komunitné služby,
- podpora lokálnych ekologických služieb,
- výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov.

Samostatným režimom sa budú riadiť programy:

- **Technická pomoc (TP)**
- **Rybné hospodárstvo (RH)**
- **Program rozvoja vidieka (PRV)**
- **Európska územná spolupráca (EÚS)**
- **Program INTERACT (PI)**

Dokumenty národnej úrovne:

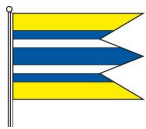
- **Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na roky 2014 - 2020**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného

rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NSRR je zároveň východiskový dokument pre spracovanie nového programového dokumentu na využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ po roku 2013.

V súlade s Lisabonskou stratégiou, v ktorej je stanovený cieľ vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku, ktorá je charakterizovaná rastom, sociálnou súdržnosťou a úctou k životnému prostrediu, bude potrebné i naďalej v Slovenskej republike zamerať pozornosť na rozvoj: ľudských zdrojov, podnikateľského prostredia, vedy, výskumu a inovácií, životného prostredia.

Strategickým cieľom NSRR je „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.“

Prioritné oblasti národného rozvoja:

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2: Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3: Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

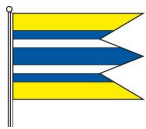
- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
- **Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013**
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
- **Národný program reforiem SR na r. 2011 – 2014** (schválený uznesením vlády SR)
- **Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013** (schválená uznesením vlády SR)
- **Politika súdržnosti v rokoch 2014 - 2020**
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015**
- **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

Dokumenty regionálnej úrovne:

- **Program rozvoja Prešovský samosprávny kraj (PSK) na roky 2014 -2020.**

Strategické ciele Prešovského kraja vyplývajúce z Národnej stratégie, z analýzy sociálno-ekonomickej situácie Prešovského kraja, ako aj analýzy limitov a možností

rozvoja a potreby zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja, z Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre Prešovský kraj vyplynuli nasledovné strategické ciele:

1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti kľúčových a perspektívnych odvetví priemyslu a služieb najmä s dôrazom na ich exportnú výkonnosť a inovácie produktov, procesov a služieb,
2. vytvorenie silného metropolitného centra Prešov,
3. komplexný rozvoj kraja a posilnenie podielu vidieckych regiónov na hospodárstve Prešovského kraja,
4. nadregionálna dostupnosť územia, kvalita služieb, cezhraničná spolupráca a rozvoj nadregionálnych väzieb, využitie hospodárskeho a kultúrneho potenciálu regiónu,
5. vytváranie podmienok pre rozvoj zelenej ekonomiky a tzv. zelených pracovných príležitostí.

Základnou úrovňou realizácie národnej stratégie sú kraje/VÚC na úrovni NUTS 3 ako administratívne celky spoluvytvárané štruktúrou sídiel na svojom území. Filozofia, prístupy a princípy, na ktorých je založená stratégia regionálneho rozvoja SR, rešpektujú úlohu a zodpovednosť jednotlivých krajov za rozvoj ich území.

Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Stratégia rozvoja VÚC vychádza z variantného scenára **rozvoja regionálnych centier**, pričom dochádza **k súčinnosti** využitia podporných prostriedkov s vyššou efektivitou prostredníctvom regionálnej samosprávy (kvalitná regionálna politika vyšších územných celkov – predpokladaný synergický efekt).

Priority programového obdobia:

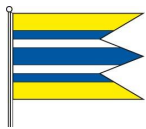
Strategický cieľ I: Zvýšenie inovačného potenciálu a ekonomickej efektívnosti podnikania v kraji

Špecifický cieľ I.1: Podpora podnikania a inovácií

- Opatrenie I.1.1: Podpora podnikania a zamestnanosti (uľahčenie prístupu k finančným zdrojom)
- Opatrenie I.1.2: Podpora výskumu a vývoja a zavádzania technologických inovácií
- Opatrenie I.1.3: Rozvoj cestovného ruchu ako významného odvetvia ekonomiky kraja
- Opatrenie I.1.4: Podpora podnikania

Špecifický cieľ I.2: Dobudovanie bezpečnej a kvalitnej technickej infraštruktúry územia

- Opatrenie I.2.1: Optimalizácia dopravnej infraštruktúry pre lepšiu obsluhu územia

- Opatrenie I.2.2: Rozširovanie komunikačnej infraštruktúry a zvyšovanie bezpečnosti prenosu dát

Strategický cieľ II: Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v kraji a rozvoj inkluzívnej občianskej spoločnosti

Špecifický cieľ II.1: Modernizácia vzdelávania s dôrazom na kvalitu života

- Opatrenie II.1.1: Podpora dobudovania chýbajúcich zariadení pred primárneho vzdelávania
- Opatrenie II.1.2: Skvalitnenie vzdelávania na základných školách a stredných školách a jeho priblíženie potrebám trhu práce
- Opatrenie II.1.3: Podpora nových foriem celoživotného vzdelávania a uznávania kompetencií s dôrazom na ohrozené skupiny
- Opatrenie II.1.4: Podpora ďalšieho vzdelávania dospelých pre meniace sa potreby trhu práce

Špecifický cieľ II.2: Budovanie a rozvoj centier zdravotníckych, sociálnych a komunitných služieb pre inkluzívnu občiansku spoločnosť

- Opatrenie II.2.1: Zvyšovanie dostupnosti rozvoja sociálnych služieb odkázaným osobám úrovni
- Opatrenie II.2.2: Podpora prevencie ochrany zdravia a skvalitnenie poskytovania zdravotníckej starostlivosti
- Opatrenie II.2.3: Podpora aktivizácie občanov v oblasti zvyšovania kvality života, obnovy pracovných návykov, rozvoja kultúrneho bohatstva, sociálnej inklúzie

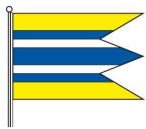
Špecifický cieľ II.3: Udržateľný rozvoj územia s dôrazom na podporu kultúrneho potenciálu

- Opatrenie II.3.1: Podpora strategického plánovania rozvoja a sektorovej spolupráce
- Opatrenie II.3.2: Ochrana a podpora šírenia kultúrneho dedičstva a regionálnej kultúrnej identity
- Opatrenie II.3.3: Podpora zabezpečenia bezpečnosti obyvateľov a bývania

Strategický cieľ III: Ochrana ŽP a zdravia človeka a efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov pre zabezpečenie udržateľného rozvoja územia

Špecifický cieľ III.1: Starostlivosť o životné prostredie a znižovanie záťaží:

- Opatrenie III.1.1: Ochrana rozmanitosti fauny a flóry a chránených prírodných a historických území (pre zachovanie a zveľadenie prírodného bohatstva pre budúce generácie)
- Opatrenie III.1.3: Skvalitnenie a dobudovanie siete zásobovania pitnou vodou a odvodu odpadovej vody s minimalizáciou negatívnych dopadov na životné prostredie
- Opatrenie III.1.4: Zvýšenie miery separovania a zhodnocovania odpadov.

1.3.3 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy

1.3.3.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny

Pri realizácii aktivít spadajúcich do územia NATURA 2000 bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.3.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor

Podľa stanoviska vo veci **ochrany poľnohospodárskej pôdy**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 12 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a §13 tohto zákona, v zmysle ktorého návrhy nepoľnohospodárskeho využitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor právnych prostriedkov, referát pôdohospodárstva.

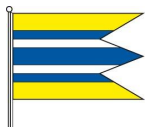
Podľa stanoviska vo veci **ochrany lesných pozemkov**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v zmysle § 6 ods. 1 až 3 je spracovateľ dokumentácie povinný dbať na ochranu lesných pozemkov, na zabezpečenie funkcií lesov navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

1.3.3.3 Krajský pamiatkový úrad

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnutelnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnutelná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčastí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2015 - 2020.

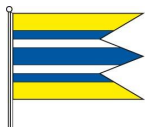
Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2: menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotným vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) – ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politik členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

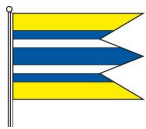
Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou priľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítané na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblasť – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblasť predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

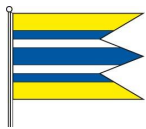
NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú stratégiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie

fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

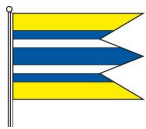
Doplnkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovjších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/specifickej priorite Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2015 - 2020.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región Bratislavský kraj, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

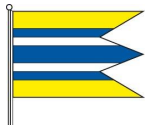
Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

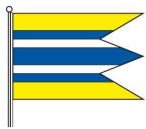
Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popísanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraduje Kohézny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia, najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

2 AUDIT HOSPODÁRSKÝCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

2.1.1 Geografická charakteristika

Geografická poloha

Z hľadiska orografickej klasifikácie podľa Atlasu krajiny SR (2002) sa obec nachádza:

Sústava: Alpsko-himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Východné Karpaty

Subprovincia: Vonkajšie Východné Karpaty

Oblasť: Nízke Beskydy

Celok: Beskydské predhorie

Podcelok: Humenské podolie

Geologická stavba

Obec Modra nad Cirochou leží na príkrovovej línii kriedy a paleogénu vonkajších Karpát, kde sa nachádzajú: ílovce, pieskovce s glaukonitom, slieňovce (bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie); lutét – priabón. Ílovce, pieskovce s glaukonitom: hrubovrstvený flyš (zlínske súvrstvie nečlenené); lutét – priabón. Pieskovce, ílovce: tenkovrstvený flyš, červené ílovce (belovežské súvrstvie, „pestré“ vrstvy); paleocén – vrchný eocén.

Geomorfologické pomery

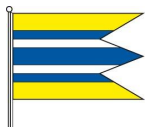
Územie obce sa nachádza na zlomovo-vrásových štruktúrach flyšových Karpát s prechodnými mierne vyzdvihnutými morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín. Prevládajúcimi typmi rôzno-enundačného reliéfu je reliéf rovín a nív, rovnako reliéf kotlinových pahorkatín.

Klimatické pomery

Územie sa nachádza na hranici medzi teplou a mierne teplou oblasťou s priemernou ročnou teplotou vzduchu 8 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 600 mm, počet dní so snehovou pokrývkou je 60–80 dní a výška snehovej pokrývky je okolo 10,5 cm.

Hydrologické pomery

Územie patrí k povodiu Bodrogu. V území sa nachádza riečisko vodného toku Cirocha s prítokmi Voniarsky a Prievlakový potok. Podľa Atlasu krajiny (2002) je obec podľa typu režimu odtoku v oblasti vrchovinná-nížinná s dažďovo-snehovým režimom odtoku. Priemerný ročný špecifický odtok je 15 l.s/km².

Pedologické pomery

Na území obce sa vyskytujú pôdy: pseudogleje nasýtené z polygenetických hĺn, sprievodné čiernice glejové prekryté. Kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Fluvizeme glejové, sprievodné gleje G: z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov

Flóra

Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia (Atlas krajiny 2002) sa obec nachádza na hranici: dubovej zóny flyšovej oblasti Beskydského predhoria, východný podokres bukovej zóny, sopečnej oblasti Vihorlatských vrhov, popriečno-vihorlatský podokres

Prevažnú časť územia tvorí poľnohospodárska pôda, z hľadiska rozptýlenosti stromovej a krovinej zelene sa jedná o krajinu s dobrým zastúpením stromov a krajinu bez krovín. Brehové porasty rieky Cirochy a jej prítokov tvoria prevažne jaseňovo-brestové dubové lesy (tvrdé lužné lesy). Mimo zastavaného územia obce sa tiež nachádzajú karpatské dubovo-hrabové lesy a podhorské bukové lesy. Okolie dediny sa môže pýšiť nádhernou a rôznorodou flórou. Z rastlín, ktorým sa tu dobre darí možno spomenúť podbeľ, púpava, zvončeky, rumanček, vlčí mak a myší chvost (rebríček).

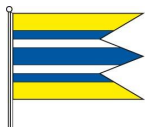
V lesoch okrem rastlín sú aj rôzne druhy húb (hríb dubový, hríb smrekový, hríb sosnový, sucho hríb, rôzne druhy kozákov, rýdziky, podpňovky, bedľa vysoká, pečiarica poľná, smrček český, muchotrávka červenkastá, hľiva ustricová, trúdnik klobučkovitý,...). Nájdú sa i jedovaté huby: hríb satan, muchotrávka červená, muchotrávka zelená, muchotrávka tigrovaná. Naše lesy sú bohaté aj na zdravé lesné plodiny, a to: čučoriedky, maliny, černice, šípky a lesné jahody.

Fauna

Riečny systém rieky Cirochy s jej prítokmi sa vyznačuje vysokou biologickou rozmanitosťou. Poskytuje dočasné alebo trvalé životné podmienky rôznym druhom stavovcov a viacerým druhom bezstavovcov. Zo živočíšnych druhov sa na území vyskytujú populácie pôvodných druhov rýb. V území obce sa vyskytujú druhy európskeho významu: lopatka dúhová, hrúz bielooplutvý, hrúz Kesslerov, vydra riečna, netopier obyčajný, podkovár malý a bobor vodný.

Pri prechádzkach okolitými lesmi možno medzi konármi stromov pozorovať d'atľa čierneho, kukučku, jastraba, sovu obyčajnú, myšiaka poľného, krahulca, sojku, sýkorku, havrana, straku, či vranu čiernu. Na poli možno stretnúť škovránky, bažanta poľného, vrabce, lastovičky a bociana bieleho.

Vo vysokých pásmach blízkeho pohoria a lesov sa ešte v pomerne dobrom zastúpení nachádza množstvo zveriny, o ktorú sa v zimnom období starajú poľovníci i miestni občania, ktorým záleží na tom, aby sa život vo svojej plnej kráse zachoval i pre ďalšie generácie. Preto pri potulkách lesnými chodníkmi môžu turisti naraziť na senníky a krmidlá pre zver. V zime tu možno spozorovať najmä srny a jelene. Na snehovej prikrývke sa dajú taktiež vyčítať stopy zajaca poľného, králika, kuny lesnej, veveričky, jazveca, líšky a diviaka. V brlohoch pieskovcového pásma tzv. „Pieskové Tatry“ sa ukrýva jazvec a tchor. V močaristých miestach a na kameňoch je možné zbadáť žaby (skokan, rosníčka, ropucha a iné), užovku obyčajnú, slepúcha i zákonom chránenú salamandru

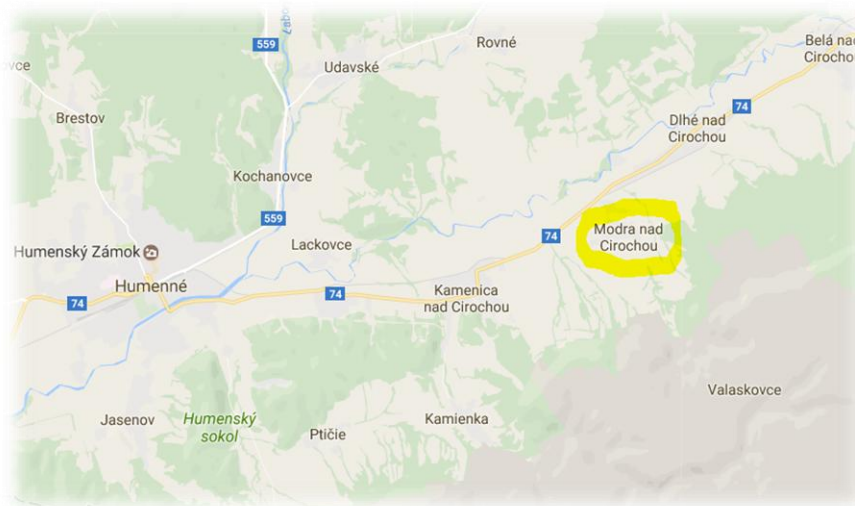

škvrnitú. Oblúbeným miestom stonožiek, mlokov a pijavíc lekárske sú studničky. Naopak na slnečných lúčoch sa vyhrieva jedovatá vretenica, prípadne jašterice.

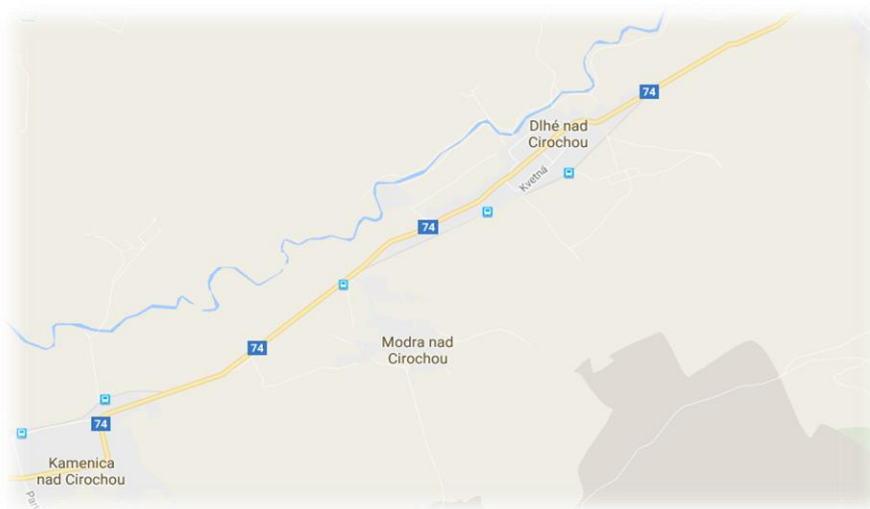
V lete sa nad poľami a okolitými lúkami objavujú motýle, chrústy, osy, sršne, včely, čmeliaky a iný hmyz. Život obyvateľom vedie znepríjemňovať muchy, ovady a kliešte.

Chránené územia prírody

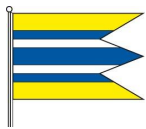
Prírodná pamiatka Voniarsky jarok – vyhlásená v roku 1990. Ochrana objektu predstavujúceho 2 – 5 m hlboké zárezy Voniarskeho potoka, kde až na povrch vystupuje výbežok uloženín mladotret'ohorného mora. Jej ochrana bola zrušená v decembri 2006.

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Humenné

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie okolia obce Modra nad Cirochou

Obr. č. 3 – Detail lokalizácie centra obce Modra nad Cirochou

2.1.2 Historický vývoj obce

Historických dokumentov, v ktorých sa spomína Modra nad Cirochou nie je veľa. Najstarší písomný doklad o obci pochádza z roku 1416. V ňom sa spomínajú Modrania, ktorí sa zúčastnili na zľapaní a zajatí obyvateľov Zalužíc vo Vihorlatských lesoch. Vznik modranského sídliska možno datovať okolo polovice 14. storočia. Usudzuje sa, že ho založil šoltýs s usadlíkmi podľa zákupného, nemeckého práva. Sídlisko však vzniklo pravdepodobne skôr, čoho dôkazom je opevnenie, ktoré sa nachádza v lese v lokalite známej pod označením „kaštieľ“. Toto opevnenie pochádza ešte z 11. až 12. storočia, preto aj obec má pravdepodobne dlhšiu históriu ako nám to dokumentujú zachované listiny.

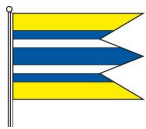
Už samotný názov obce „Modra“ nám napovedá ako vzniklo toto pomenovanie. Najskôr ľudia týmto označením nazývali chotárne miesto jedinečné niečím farebne modrým (možno rastúcimi rastlinami). Neskôr vybudované sídlisko dostalo rovnaké pomenovanie „Modra“.

História obce je úzko spätá s históriou neďalekého mesta Humenné. Dedina od samotného založenia patrila ako majetková súčasť pod panstvo v Humennom, ktoré vlastnila šľachtická rodina Drugethovcov. Okolo roku 1635 už patrila jezuitskému kláštoru v Humennom.

Za dominantu obce v minulosti, tak ako aj v súčasnosti je považovaný kostol. Prvý kostol v Modre nad Cirochou bol postavený v roku 1767, a to na náklady veriacich a taktiež za pomoci barónky Terézie Vandernadlhovej. Bol vybudovaný v barokovom slohu a zasvätený svätému Štefanovi, uhorskému kráľovi. Na rozdiel od súčasnosti pôsobili v ňom luteránski kazatelia, čo pravdepodobne súviselo s tým, že dedina bola založená na základe nemeckého práva. V roku 1809 kostol zhorel.

V historických dokumentoch sa ďalej spomínajú Modranské sedliacke domácnosti, ktoré boli v roku 1567 zdanené od 10,75 porty. Deväť želiarskych domácností daň

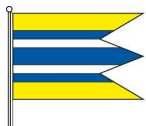

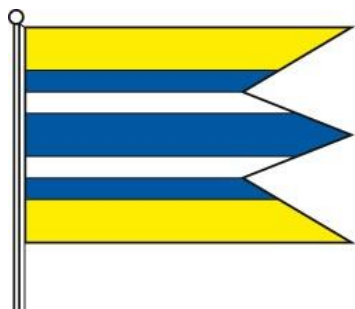
neplatilo. V roku 1582 zdanili sedliakov do ôsmich port. Sídliisko malo v roku 1600 obývaných už dvadsať poddanských domov, ako aj tri domy šoltýsov. V 17. storočí modranské sedliacke domácnosti chudobneli a ubúdalo ich. V roku 1610 zdanili vtedajších sedliakov a želiarov spolu od 1,5 porty, v roku 1635 od 0,75 porty. Na prelome 16. a 17. storočia bola Modra už stredne veľkou dedinou so slovenským obyvateľstvom, ktoré sa zaoberalo poľnohospodárstvom. V prvých desaťročiach 17. storočia tam hospodárili štyri domácnosti šoltýsov, okolo roku 1623 ich počet klesol len na dve. Jedna šoltýska usadlosť bola v roku 1623 opustená, podobne ako tri sedliacke. Žili tam však dve šoltýske domácnosti na čiastočných šoltýstvach i štvrtinových usadlostiach, a deväť želiarskych. Sedliaci mali povinnosti aj k zemepánom, okrem iného lámali kameň a pripravovali bukové dosky. Na prelome 17. a 18. storočia bola Modra malou dedinou. V roku 1715 v nej žilo len deväť, v roku 1720 už dvanásť sedliackych domácností.

V 19. storočí nenastali žiadne výraznejšie zmeny v demografickej, sociálnej, či konfesionalnej štruktúre obyvateľov obce. Zmeny priniesla až prvá polovica 20. storočia, keď v roku 1930 počet obyvateľov dosiahol 670, pričom k československej národnosti sa hlásilo 625 obyvateľov (93,3 %), k židovskej 15 (2,2 %), k inej národnosti bolo uvedených 21 obyvateľov (3,2 %) a 9 cudzincov (1,3 %). K zmene konfesionalnej štruktúry prispela prítomnosť židovského obyvateľstva a gréckokatolíckeho vierovyznania. Z celkového počtu obyvateľov sa k rímskokatolíckemu vierovyznaniu hlásilo až 637 osôb, 17 osôb sa hlásilo ku gréckokatolíckemu a 16 k židovskému vyznaniu. V polovici 30. rokov 20. storočia sa obec rozrástla na 126 domov.

2.1.3 Heraldické znaky obce

Blazón erbu:

V modrom štíte na zlatej zvlnenej vznášajúcej sa pažiti zlatý položený a obrátený snop, nad ním strieborný položený a prevrátený kosák so zlatou rukoväťou.

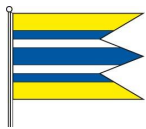
Komentár: Modrá farba štítu evokuje pomenovanie obce a pripomína tiež rieku Cirochu.
Poľnohospodársky námet podľa historickej pečate obce z 19. stor.

Dátum prijatia: 19.06.1998

Číslo uznesenia: OZ - 27.B/1998

Signatúra HR SR: M-100/1998

Autori: Ladislav Vrtel, Dragica Vrtelová

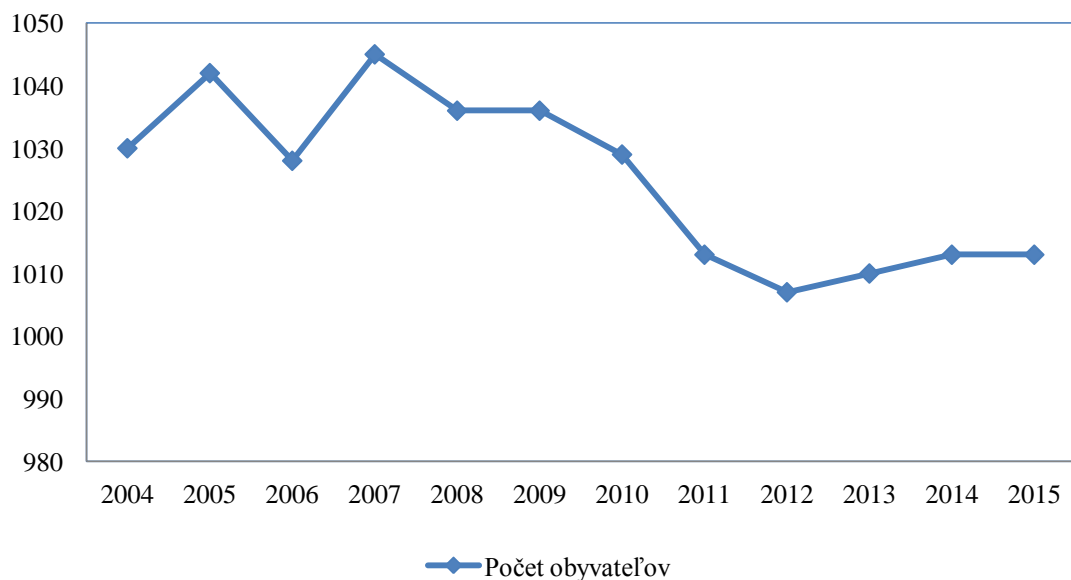
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce

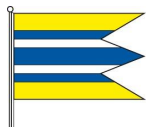
Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2015

Rok	Počet obyvateľov
2004	1030
2005	1042
2006	1028
2007	1045
2008	1036
2009	1036
2010	1029
2011	1013
2012	1007
2013	1010
2014	1013
2015	1013

Zdroj: ŠÚ SR, obec

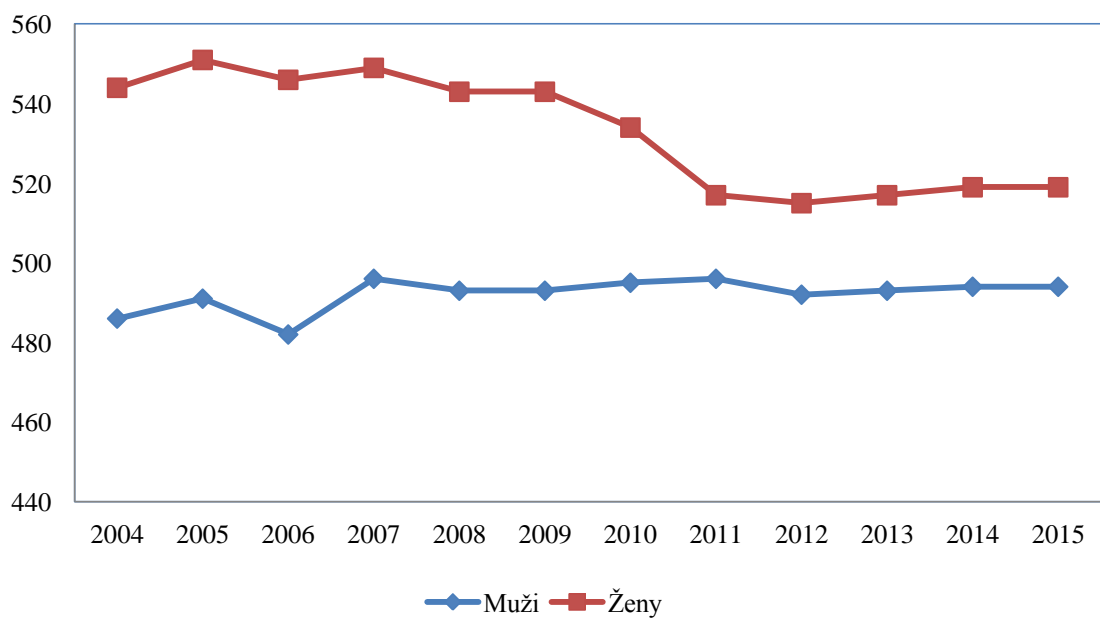
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2015

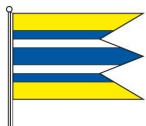
Tabuľka č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2004 - 2015

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2004	486	544	1030
2005	491	551	1042
2006	482	546	1028
2007	496	549	1045
2008	493	543	1036
2009	493	543	1036
2010	495	534	1029
2011	496	517	1013
2012	492	515	1007
2013	493	517	1010
2014	494	519	1013
2015	494	519	1013

Zdroj: ŠÚ SR, obec

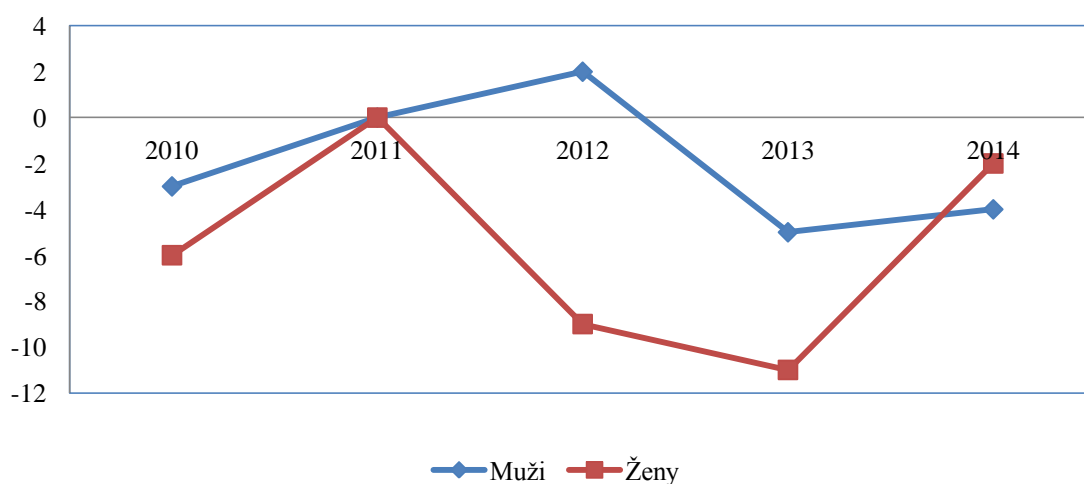
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2004 - 2015

Tabuľka č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

Rok	Živonarodení		Zomrelí		Prírodný prírastok / úbytok		Prírastok / úbytok sťahovaním		Celkový prírastok / úbytok	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2010	4	4	5	6	-1	-2	-2	-4	-3	-6
2011	7	4	4	5	3	-1	-3	1	0	0
2012	5	5	3	12	2	-7	0	-2	2	-9
2013	3	6	6	12	-3	-6	-2	-5	-5	-11
2014	5	2	10	3	-5	-1	1	-1	-4	-2

Zdroj: ŠÚ SR, obec

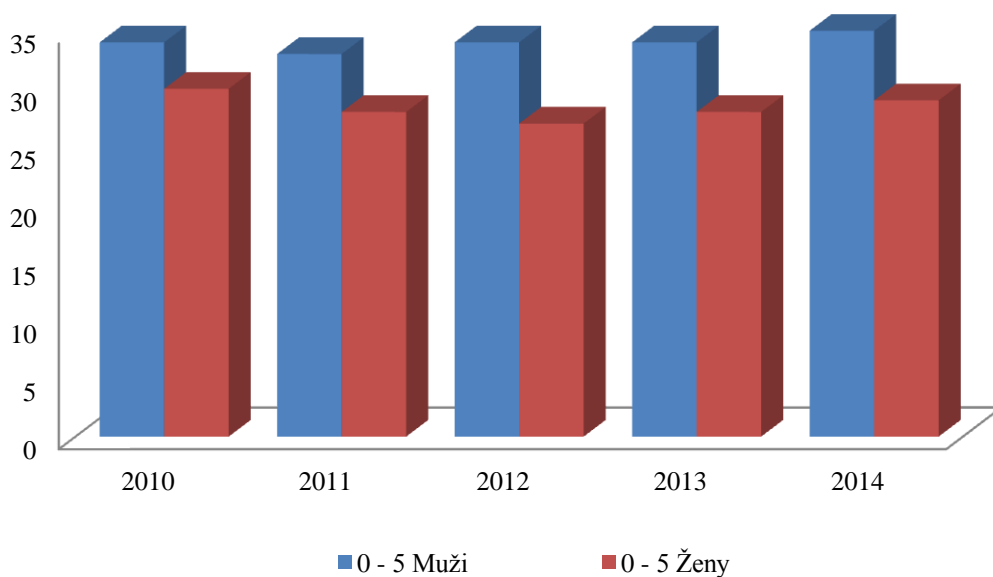
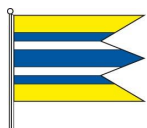
Graf č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov v rokoch 2010 - 2014

2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia

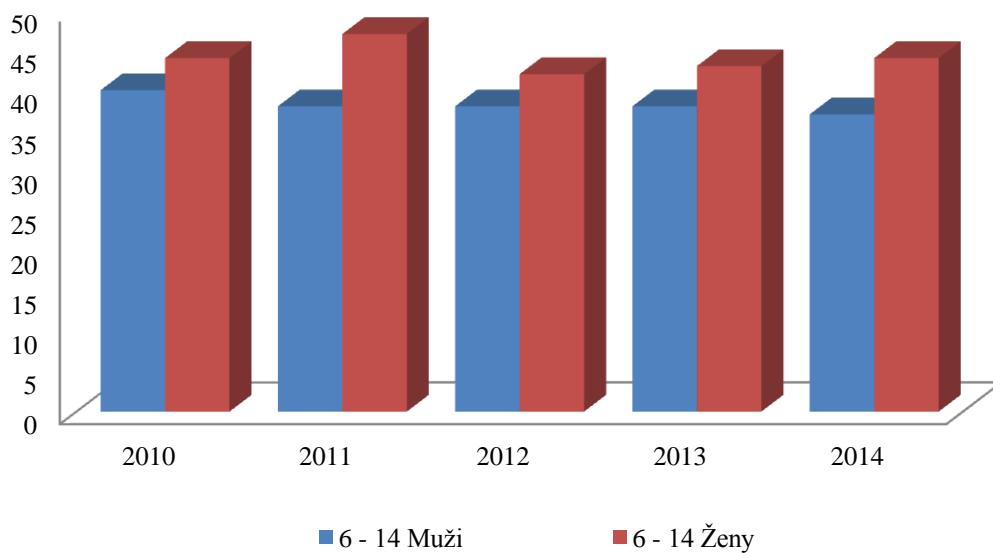
Tabuľka č. 4: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

Vek	0 - 5		6 - 14		15 - 64		65 a viac		Spolu
Rok	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	
2010	34	30	40	44	370	375	745	57	79
2011	33	28	38	47	373	368	741	52	74
2012	34	27	38	42	370	368	738	50	78
2013	34	28	38	43	371	366	737	52	78
2014	35	29	37	44	371	367	738	53	77

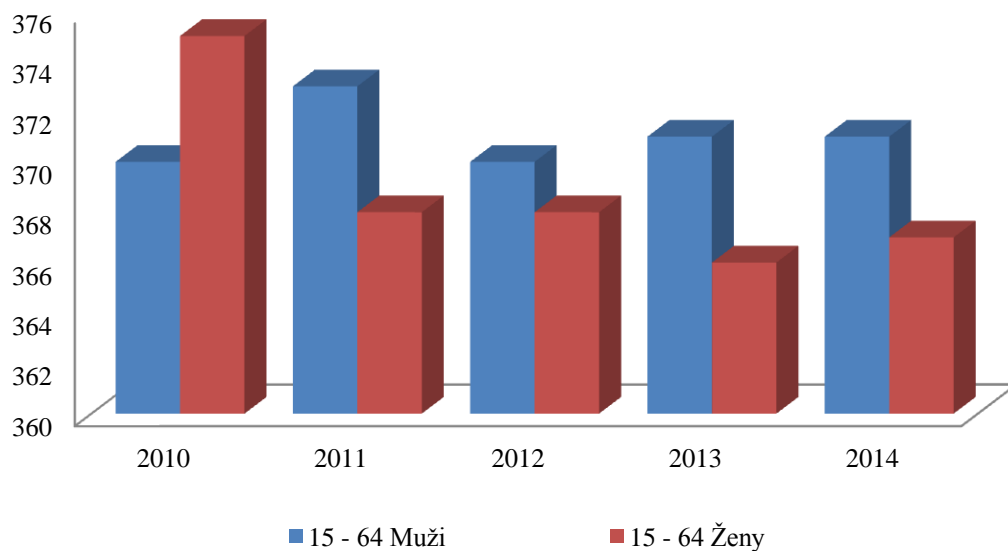
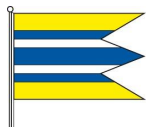
Zdroj: ŠÚ SR, obec

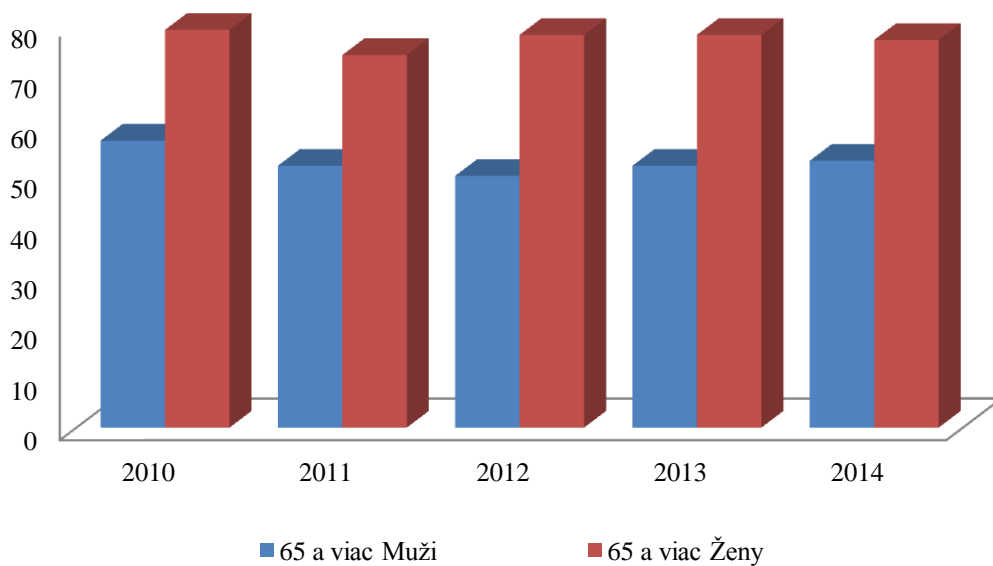
Graf č. 4a: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

Graf č. 4b: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

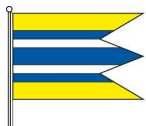

Graf č. 4c: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

Graf č. 4d: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

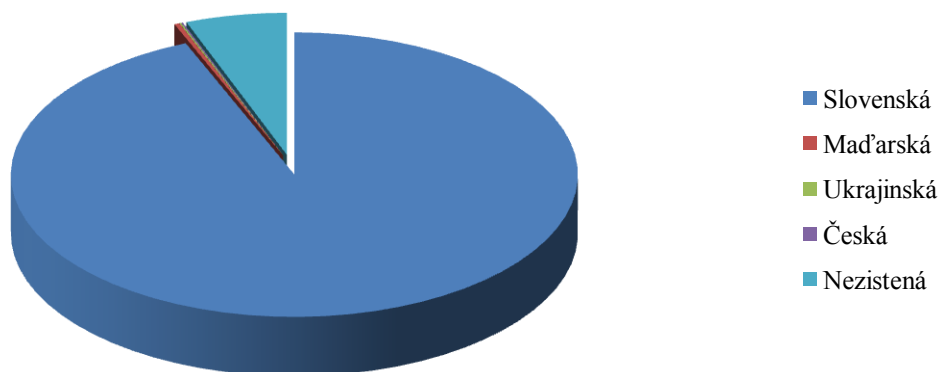

2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva

Tabuľka č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	%
Slovenská	957	93,73
Maďarská	3	0,29
Ukrajinská	1	0,10
Česká	1	0,10
Nezistená	59	5,78
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR, obec

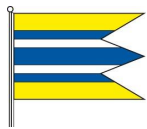

Graf č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

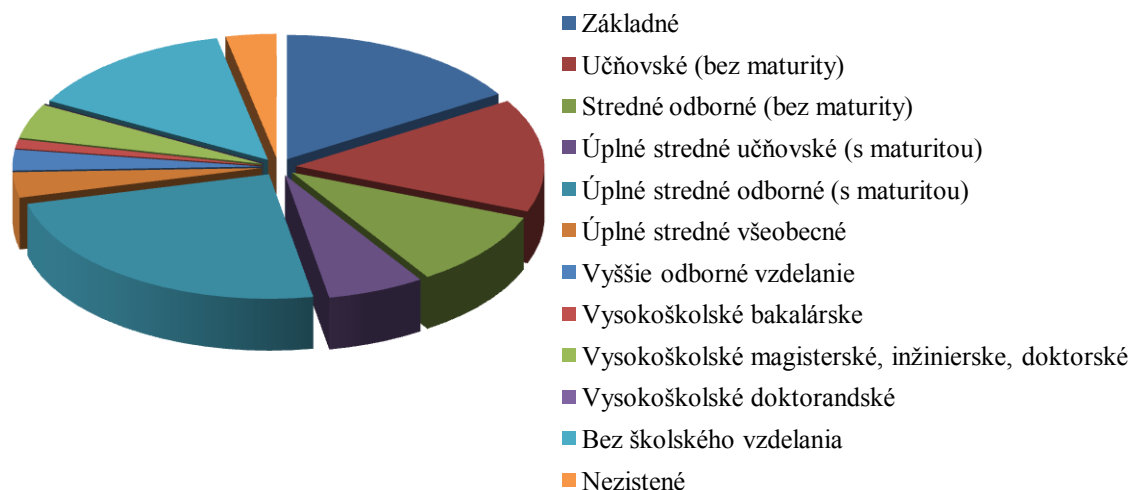
Tabuľka č. 6: Štruktúra obyvateľov podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Počet obyv.	%
Základné	172	16,85
Učňovské (bez maturity)	180	17,63
Stredné odborné (bez maturity)	98	9,60
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	58	5,68
Úplné stredné odborné (s maturitou)	178	17,43
Úplné stredné všeobecné	38	3,72
Vyššie odborné vzdelanie	4	0,39
Vysokoškolské bakalárske	28	2,74

Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	103	10,09
Vysokoškolské doktorandské	2	0,20
Bez školského vzdelania	151	14,79
Nezistené	9	0,88
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

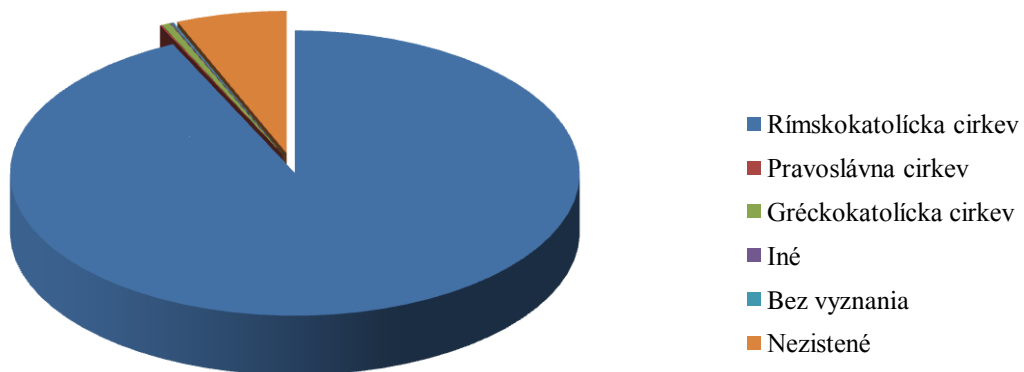
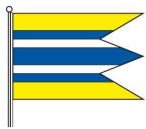
Graf č. 6: Štruktúra obyvateľov podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

2.2.5 Vierovyznanie

Tabuľka č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	počet	%
Rímskokatolícka cirkev	949	92,95
Pravoslávna cirkev	1	0,10
Gréckokatolícka cirkev	5	0,49
Iné	1	0,10
Bez vyznania	1	0,10
Nezistené	64	6,27
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

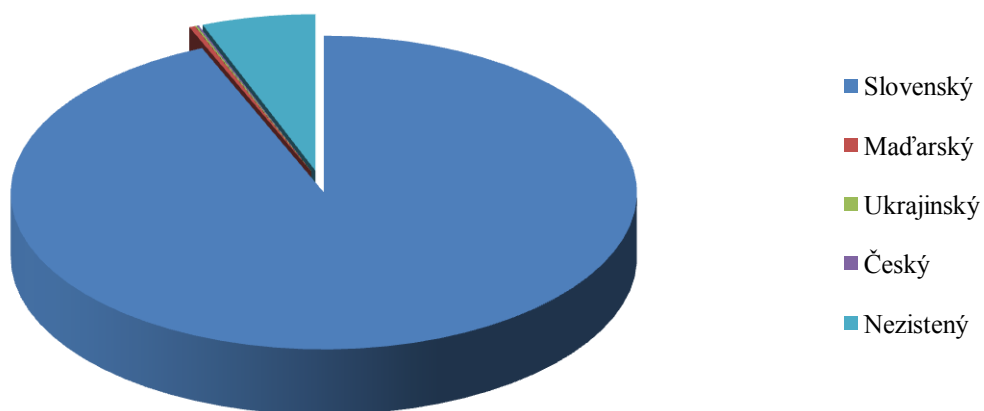
Graf č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka

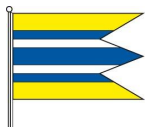
Tabuľka č. 8: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Materinský jazyk	Spolu	%
Slovenský	956	93,63
Maďarský	3	0,29
Ukrajinský	1	0,10
Český	1	0,10
Nezistený	60	5,88
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

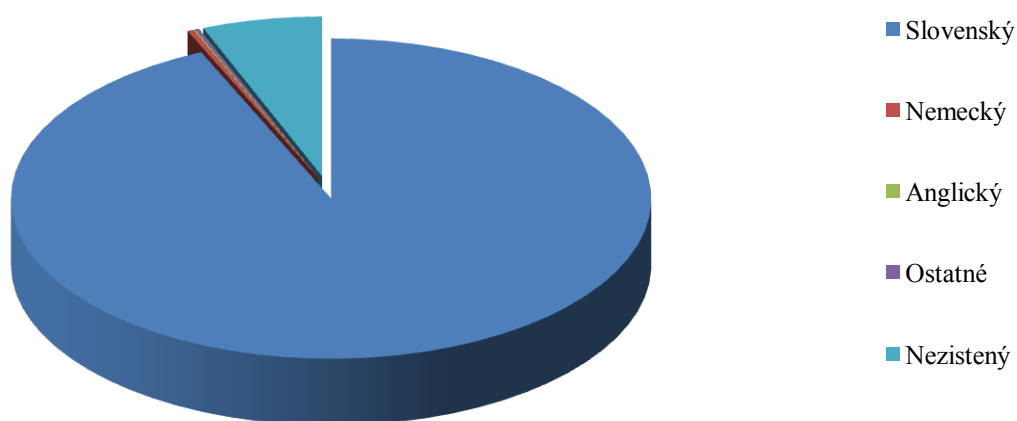
Graf č. 8: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Tabuľka č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Jazyk používaný na verejnosti	Spolu	%
Slovenský	953	93,34
Nemecký	3	0,29
Anglický	1	0,10
Ostatné	2	0,20
Nezistený	62	6,07
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

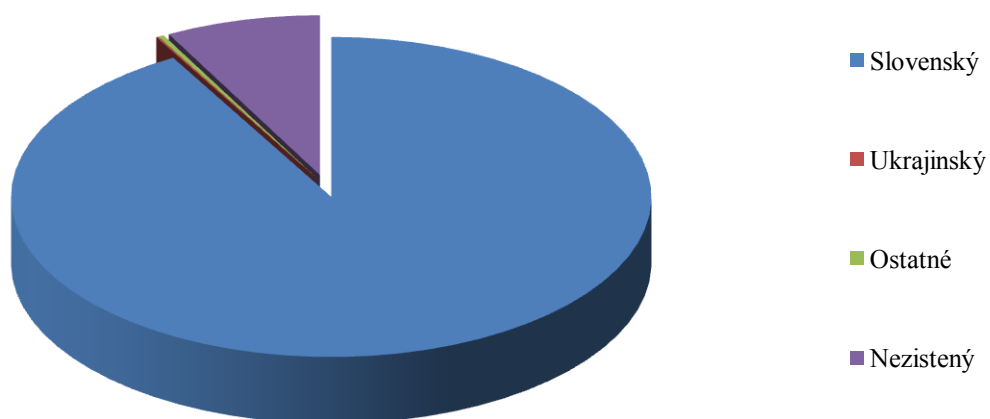
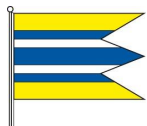

Graf č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Tabuľka č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

Jazyk používaný v domácnosti	Spolu	%
Slovenský	937	91,77
Ukrajinský	1	0,10
Ostatné	3	0,29
Nezistený	80	7,84
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

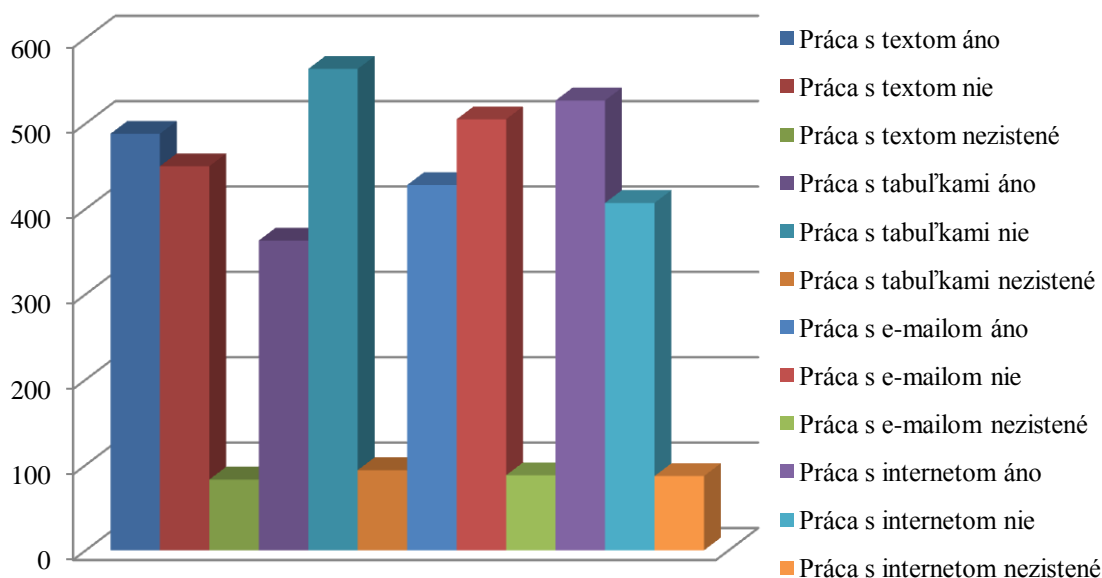
Graf č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva

Tabuľka č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

Počítačové znalosti		Počet
Práca s textom	áno	488
	nie	450
	nezistené	83
Práca s tabuľkami	áno	363
	nie	564
	nezistené	94
Práca s e-mailom	áno	428
	nie	505
	nezistené	88
Práca s internetom	áno	527
	nie	407
	nezistené	87

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

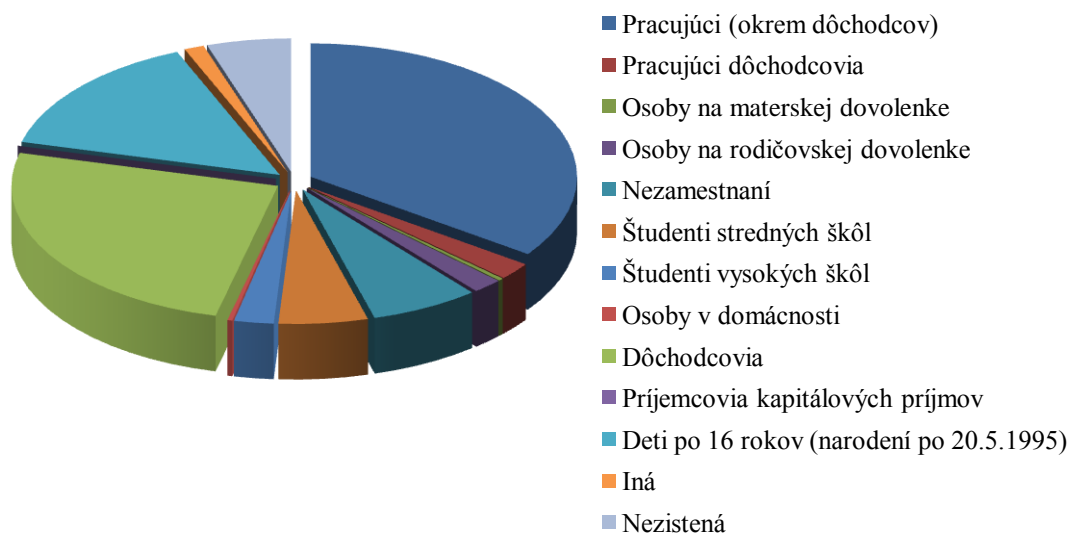
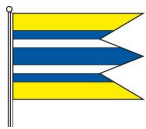
2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Tabuľka č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	Spolu	%
Pracujúci (okrem dôchodcov)	372	36,43
Pracujúci dôchodcovia	12	1,18
Osoby na materskej dovolenke	1	0,10
Osoby na rodičovskej dovolenke	23	2,25
Nezamestnaní	94	9,21
Študenti stredných škôl	51	5,00
Študenti vysokých škôl	25	2,45
Osoby v domácnosti	4	0,39
Dôchodcovia	240	23,51
Príjemcovia kapitálových príjmov	1	0,10
Deti do 16 rokov (narodení po 01.5.2016)	155	15,18
Iná	0	0,00
Nezistená	43	4,21
Spolu	1021	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

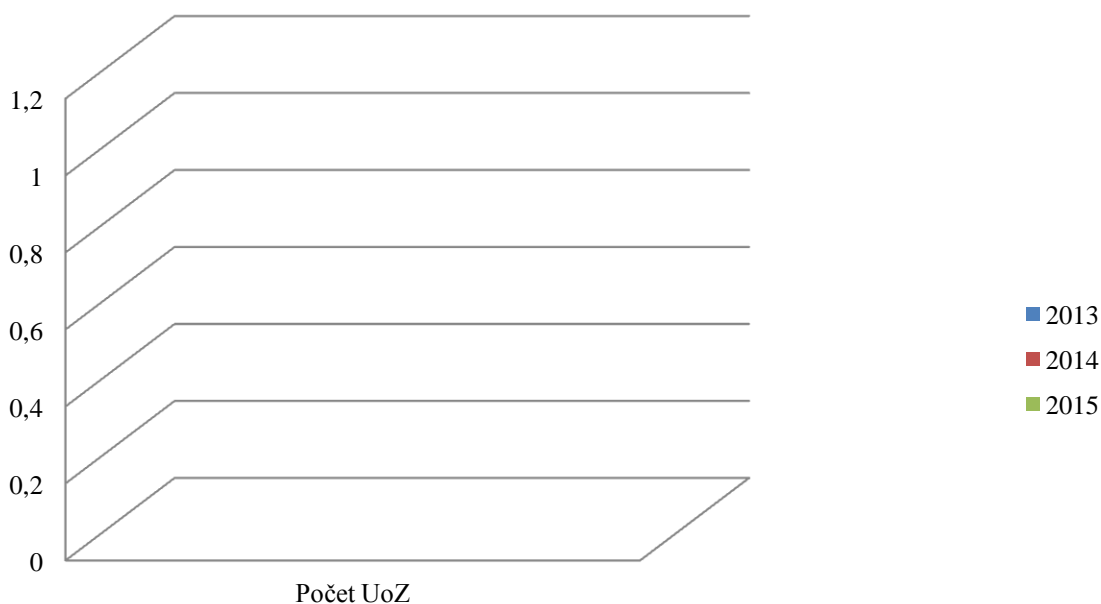

Graf č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

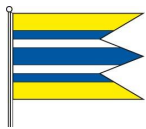
Tabuľka č. 13: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2013 - 2015

Rok, k 31.12	Počet UoZ
2013	-
2014	-
2015	-

Zdroj: obec

Graf č. 13: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2013 - 2015

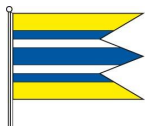

2.2.9 Marginalizované rómske komunity

Tabuľka č. 14: Marginalizované rómske komunity v obci

Rómovia bývajúci rozptýlene (medzi majoritou)	Rómovia bývajúci v koncentráciách vo vnútri obce	Rómovia bývajúci koncentrovane na okraji obce	Rómovia bývajúci v segregovaných koncentráciách	Spolu
0	0	0	0	0
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: Atlas rómskych komunít, obec

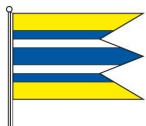
2.3 Technická infraštruktúra

2.3.1 Technická vybavenosť

Tabuľka č.15: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra - jednotka	Údaj
Pošta – počet	-
PSČ	067 82 Dlhé nad Cirochou
Cesty I. triedy – km	4 km
Cesty II. triedy – km	-
Cesty III. triedy – km	2 km
Rýchlostné cesty – km	-
Iné cesty – km	-
Cesty v majetku obce celkom – km	6 km
Železničná sieť – km	4 km
Plyn	5000 m
Kanalizácia	9800 m
ČOV – typ, či slúži iba pre obec	Áno, spoločná s obcou Dlhé nad Cirochou
Vodovod	6000 m
Vodný zdroj	Áno, Prameň kpt. Nálepku
Zber TKO	
- Klasický	Áno
- Separovaný	Áno
Domové ČOV – ks	Nie
Spôsob vykurovania	Zemný plyn, elektrina
Vedenie el. energie	
- vzdušné	Áno
- káblové	Nie
Železničná stanica	Áno
Autobusová zastávka – počet	5
Internet – typ	Áno, DSL
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Áno
Signál Orange – kvalita	Veľmi dobrá
Signál T-Mobile – kvalita	Veľmi dobrá
Signál O2 – kvalita	Veľmi dobrá

Zdroj: obec

2.3.2 Domový a bytový fond

Tabuľka č. 16: Domový a bytový fond

Počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
Domov spolu	302	-	15	317
Trvale obývaných domov	258	-	-	258
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	258	-	15	273
právnickej osoby	-	-	-	-
Neobývaných domov	44	-	-	44
z toho určených na rekreáciu	0	-	-	-
Bytov spolu	-	-	-	-
z toho družstevné/nájomné	-	-	-	-
byty vo vlastníctve občana	-	-	-	-
neobývané	-	-	-	-

Zdroj: obec

2.3.3 Civilná a protipožiarna ochrana

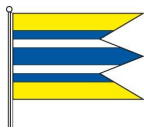
Civilná ochrana (skr. CO) je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V obci sa zabezpečuje priebežne. V obci je zriadený dobrovoľný hasičský zbor.

História DHZ

Písal sa rok 1928, keď vo veku 45 rokov poslali z okresného úradu do obecnej školy v Modre nad Cirochou učiteľa Jozefa Ujheliho. Zo zverených chlapcov a dievčat vytvoril divadelný a spevácky krúžok. Na svoju stranu získal aj 28 odvážlivcov, s ktorými 2. januára 1930 založil Dobrovoľný hasičský zbor.

Po nadviazaní dobrej spolupráce s predstaviteľmi obce bola zabezpečená ručná striekačka na dvoch kolesách. Jej piestne čerpadlo sa nachádzalo v dost' priestrannej nádrži, do ktorej sa v prípade požiaru nalievala vedrami voda. Vodu potom dvojčlenná obsluha pumpovaním tlačila cez hadicu priamo do ohniska požiaru. Hasiči striekačku uchovávali pred nepriaznivými vplyvmi počasia v drevenej garáži. V tom čase sa už pri každom dome nachádzal aj sud s vodou, rebrík, kovový hák na dlhom porisku a naplnená debna, čo umožňovalo podstatne zrýchliť lokalizačný zásah.

Druhý hasiaci mechanizmus bol zabezpečený do našej obce v roku 1938. Bola to taktiež ručná striekačka, ale už štvorkolesová, ktorú prepravovali konským záprahom. Na

jej obsluhu bolo potrebné zabezpečiť štyroch mužov. Služba na jej premiestňovanie sa rozpisovala na každého obyvateľa, ktorý vlastnil konský záprah. Ten, kto mal službu si na vráta vyvesil tabuľku s nápisom „POHOTOVOSŤ.“

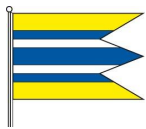
Pribúdaním rokov na miesta priekopníkov hasičstva nastupovali ich nasledovníci. Po Jozefovi Ujhelim prebral žezlo veliteľa hasičov Ján Harvan, Jozef Ihnát, Andrej Harvan, Ján Gajdoš, Jozef Sivčo, František Harvan, Ján Harakal', Jozef Tižák, Jozef Ontkoc, Ján Gajdoš, František Ontkoc, Ján Szczygeľ, Ján Turbák, František Harvan a Milan Gajdoš. Predsedu DHZ vykonával čelný predstaviteľ obce. Z radov hasičov bola v minulosti vytvorená aj kapela.

V roku 1948 dostal každý člen DHZ blúzu a čiapku, takže na súťaže chodili čiastočne uniformovaní. Z našej obce boli niektorí členovia aj na školeniach v ústrednej škole v Martine, či v krajskom učilišti požiarnej ochrany v Prešove. V roku 1956 sme dostali do obce novú striekačku DS-16. Tie potom nahradila Erenka. Od roku 1972 obhospodarujeme Aviu-30, ako aj PPS-12 + príviesny vozík s generáľkovanou PPS-18 a v roku 2015 sme dostali do výpožičky hasičský automobil – cisternovú automobilovú striekačku IVECO.

V požiarňických radoch boli už aj v minulosti ženy. Aktívnymi členkami boli: Verona Gajdošová, Helena Volovská, Pavlína Ontkocová, Mária Bončíková, Margita Halgašová, Verona Žinčaková a ďalšie. V roku 1996 naša DHZ v spolupráci s obecným úradom uskutočnila nultý ročník „Ciroškého pohára.“

Dnes náš DHZ tvorí približne 52 zaevidovaných členov. Tento hasičský zbor riadi 7 členný výbor.

2.4 Sociálna infraštruktúra

2.4.1 Škola a predškolské zariadenia

Materská škola	
Riaditeľka MŠ	PhDr. Jana Simčová
Počet pedagogických zamestnancov	2
Počet detí navštevujúcich MŠ	37
Adresa	Modra nad Cirochou 302, 067 82 Modra nad Cirochou
Kontakt	057/7793134

Základná škola	
Riaditeľ ZŠ	PhDr. Jana Simčová
Počet pedagogických zamestnancov	10
Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	69
Počet asistentov učiteľa	-
Adresa	Modra nad Cirochou 250, 067 82 Modra nad Cirochou
Kontakt	057/7793272

2.4.2 Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti

Kluby: *STORK – šachový klub, Paintballový klub Modra nad Cirochou*

Kultúrne podujatia

Pod'akovanie za úrodu 2016

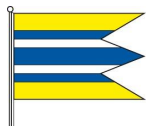

Zabíjačka

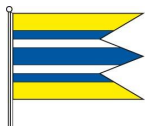
Modranská veža 2015

Deň matiek

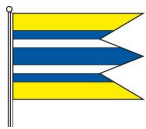

Tabuľka č. 17: Prehľad historických, kultúrnych zdrojov

kultúrny dom	1	zvonice	-
múzeum	-	galéria, kino	-
pamätná izba	-	farský úrad	1
knižnica	1	sochy	-
klub dôchodcov	1	kúrie	-
klub mládeže	1	parky	-
kostol	1	chránené územia	1
hrad	-	chránený strom	-
kaštieľ	-	archeologické náleziská	1
kaplnka	1	technické pamiatky	-
božie muky	8	pamätané miesta	-
studničky	6	významné hroby	-

Zdroj: obec

2.4.3 Cirkev

Rímsko-katolícky kostol

Barokový rímsko – katolícky kostol sv. Štefana uhorského panovníka

Základy najstaršieho kostola v obci položili občania Modry samy, a taktiež za pomoci barónky Terézie Vandernadlhovej. Išlo o malú drevenú kaplnku zasvätenú svätému Štefanovi. Bola postavená v roku 1767 na pahorku za potokom oproti dnešnému kostolu. V roku 1809 kaplnka pri požiari zhorela, no občania ju opäť obnovili a v roku 1817 pristavali ku kaplnke vežu. 15. októbra 1834 postihlo obec zemetrasenie, pri ktorom bol kostol zdemolovaný. O tri roky neskôr sa obnovil a pristavala sa k nemu i sakristia. Pred úplným zrútením kostol zachránili i čiastočné opravy v rokoch 1861, 1862, ale i v roku 1869.

Od roku 1918 až do roku 1933 sa na kostole neurobili žiadne väčšie opravy a nariadením okresného úradu zo dňa 18. októbra 1940 bol kostol zatvorený. Nakoľko už svojou veľkosťou tento kostol nepostačoval požiadavkám obce, začalo sa v roku 1940 s jeho zámenou.

Rímsko – katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie

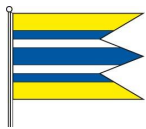
Občania sa rozhodli vybudovať nový kostol z vlastných prostriedkov obce. Dňa 21. júna 1942 začali s jeho výstavbou v záhrade hájovne vojenských lesných podnikov, od ktorých obec odkúpila pozemok. V tento deň sa uskutočnila aj slávnosť polozenia základného kameňa, ktorú viedol vtedajší rímsko-katolícky kaplán v Snine Ján Tomko. Prvá svätá omša v novom kostole sa slúžila 26. decembra 1943.

Čo sa týka architektúry kostola, je postavený v secesnom podaní neogotických prvkov. Je jednoloďový s presbytériom, ktoré je zakončené polygonálnym uzáverom a predstavanou vežou. Na čelnej strane veže sa nachádza plastický kríž.

V roku 1993 sa na kostole uskutočnili rozsiahlejšie rekonštrukčné práce. Výsledkom bola nová elektroinštalácia, výmena okien, vzduchotechnika a maľba. Boli odstránené bočné oltáre a kazateľnica, ktoré žiaľ nemali umeleckú hodnotu.

O rok neskôr, hodinu pred štedrou večerou, sa nešťastnou náhodou rozšíril v kostole požiar. Príčinou požiaru bolo betlehemské svetlo, ktoré sa v tom čase nachádzalo v interiéri. Zhorel obetný stôl, koberce, poškodil sa oltár a nová maľba. Občania obce sa však ihneď zmobilizovali a už na sviatok „Troch kráľov“, t. j. 6. januára 1995, sa svätá omša slúžila už v opravenom a nanovo vymaľovanom kostole. Hnacou silou rýchlych opráv boli najmä blížiac sa kňazské rekolekcie, ktoré sa tu konali 25. januára za účasti 20 kňazov.

V roku 1999 sa na podnet vtedajšieho duchovného otca Štefana Farkaša pristúpilo k ďalšej obnove chrámu. Predovšetkým si túto obnovu vyžiadala svätyňa, ale i sakristia. Svätyňa dostala úplne novú podobu. Pôvodný drevený oltár podľa znalcov nemal žiadnu umeleckú hodnotu. Bol síce vymenený za nový, no obraz patrónky chrámu, umiestnený v patroceníu zostal zachovaný. Celá svätyňa je v súčasnosti vydláždená mramorom, ktorý ladí s oltárom, ambónou i bohostánkom. Sú vyrobené z kameňa „kanfár“ dovezeného z Chorvátska. K oboetnému stolu pribudol nový kríž, ktorý osobne z Poľska dovezol duchovný otec. V chráme na stenách boli umiestnené 4 konsekračné kríže. Zmenám sa nevyhla ani sakristia. K pôvodnej sakristii sa urobila prístavba, čím vznikla nová spovedná miestnosť a sociálne zariadenie. Posviacka a konsekrácia chrámu bola vykonaná 31. mája 1999 košickým arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom. Koncom roka sa ešte previedla plynofikácia kostola.

Vyššie 600 rokov patrila obec Modra nad Cirochou ako filiálka pod farnosť Dlhé nad Cirochou. Významný bol rok 2006, keď sa tu zriadila samostatná farnosť. Naším prvým správcom farnosti a duchovným otcom je dekan JCLic. PaedDr. František Dudo.

V roku 2009 sa opäť obnovili v kostole maľby. Hlavnou príčinou týchto opráv boli blížiacie sa oslavy významných udalostí v dedine. Prvou boli oslavy 10. výročia konsekrácie kostola, pri ktorej biskup Mons. Stanislav Stolárík posvätil zrekonštruovaný chrám. A druhou udalosťou bola kňazská vysviacka Mgr. Jozefa Harvana. Dňa 21. júna 2009 tu slúžil svoju prvú svätú prímichnú omšu.

Farský úrad Modra nad Cirochou

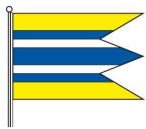
Správca farnosti: JCLic. PaedDr. František Dudo

Diecéza: Košická arcidiecéza

Dekanát: Snina

Telefónne číslo: 057/ 76 217 97

2.4.4 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

Obec neprevádzkuje ani nedisponuje zdravotným ani sociálnym zariadením, v obci sa nenachádza ani lekáreň. Na zdravotnú starostlivosť sú občania zaradení pod privátne ambulancie v Kamenici nad Cirochou a Dlhom nad Cirochou kde využívajú ambulancie pre dospelých. Ostatné akútne prípady, ako aj hospitalizácia sa uskutočňuje v Nemocnici s poliklinikou v meste Humenné. V obce je tiež aktívny SČK – Miestny spolok Modra nad Cirochou

2.5 Hospodárenie v obci

2.5.1 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci

2.5.1.1 Živnostníci

- vzhľadom na rozsah SZČO je aktuálny zoznam voľne prístupný na obecnom úrade

2.5.1.2 Podnikateľské subjekty

- vzhľadom na rozsah podnikateľov je aktuálny zoznam voľne prístupný na obecnom úrade

2.5.1.3 Neziskový sektor

MVO 1	
Názov združenia	<i>Centrum bezpečia</i>
IČO	50288792
Sídlo	<i>70, 06782 Modra nad Cirochou</i>
Dátum vzniku	<i>15.04.2016</i>

MVO 2	
Názov združenia	<i>Združenie dôchodcov a invalidov – PRAMEŇ</i>
IČO	
Sídlo	<i>OcÚ, Lúky 111, 06782 Modra nad Cirochou</i>
Dátum vzniku	

MVO 3	
Názov združenia	<i>Paintballový klub Modra nad Cirochou</i>
IČO	45777896
Sídlo	<i>111, 06782 Modra nad Cirochou</i>
Dátum vzniku	<i>05.09.2012</i>

MVO 4	
Názov združenia	<i>STORK - šachový klub</i>
IČO	37794400
Sídlo	<i>186, 06782 Modra nad Cirochou</i>
Dátum vzniku	<i>13.03.2001</i>

2.5.2 Majetok obce a inštitúcie v správe obce

Tabuľka č. 18: Majetok obce – stav odpisovaného majetku k 31.12.

Por. číslo	Názov	Zostatková cena v EUR
1/	Stavby	1 653 288,03
2/	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	15 470,49
3/	Kamerový systém	8 953,14
4/	Dopravné prostriedky	11 395,33
Spolu		1 689 106,99

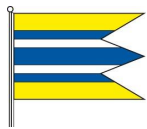
Zdroj: obec

2.6 Realizované projekty do roku 2015

Projekt č. 1	
Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba chodníkov a rekonštrukcia miestneho mosta v obci Modra nad Cirochou
Realizátor projektu	MVRR SR
Rozpočet projektu	286937,29
Trvanie projektu	2006 - 2007

Projekt č. 2	
Názov projektu	Kanalizácia obce Modra nad Cirochou
Realizátor projektu	Environmentálny fond
Rozpočet projektu	60000,-
Trvanie projektu	2009

Projekt č. 3	
Názov projektu	Revitalizácie obce
Realizátor projektu	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Rozpočet projektu	220658,36 €
Trvanie projektu	2010 – 2011

Projekt č. 4	
Názov projektu	Deti a mládež športujú
Realizátor projektu	Úrad vlády SR
Rozpočet projektu	9976,- €
Trvanie projektu	2010

Projekt č. 5	
Názov projektu	Oprava oplotenia multifunkčného ihriska a prekrytia korza
Realizátor projektu	Prešovský samosprávny kraj
Rozpočet projektu	1800,- €
Trvanie projektu	06/2014 – 08/2014

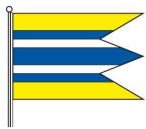
Projekt č. 6	
Názov projektu	Sanácia miesta s nezákonne uloženým odpadom
Realizátor projektu	Environmentálny fond
Rozpočet projektu	33744,- €
Trvanie projektu	10/2015 – 11/2015

Projekt č. 7	
Názov projektu	Bezpečnejšia obec Modra nad Cirochou kamerovým monitoringom
Realizátor projektu	Ministerstvo vnútra SR, Okresný úrad Prešov
Rozpočet projektu	7000,- €
Trvanie projektu	2014 - 2015

Národné projekty v spolupráci s ÚPSVaR Humenné - § 50j, 52, 50i, 54

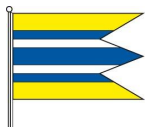
Zdroj: obec

3 SWOT ANALÝZA OBCE

3.1 Hospodárska SWOT analýza

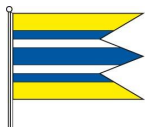
Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka • dostupnosť a nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov • blízkosť okresného mesta Humenné • blízkosť hranice s Poľskom a Ukrajinou pre možnosť cezhraničnej spolupráce • priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu • produktívne obyvateľstvo • akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života • ochota cestovať za prácou • vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad • organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných • pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy • dobré dopravné spojenie – dostatok autobusových spojení	<ul style="list-style-type: none"> • nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce • odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily • strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • nedostatok pracovných príležitostí v niektorých odvetviach v obci a jej okolí • kolísavá kvalita signálu niektorých mobilných operátorov • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj obce • absencia investorov v obci • nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu • slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi • nevybudovaná kanalizácia a ČOV • nedobudovaná základná infraštruktúra v obci – miestne komunikácie a chodníky
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora samozamestnanosti • vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci • podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne • odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily • nevhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná politika

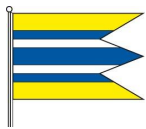
<ul style="list-style-type: none"> • záujem občanov na rozvoji obce • možnosť cezhraničnej spolupráce s Ukrajinou a Poľskom • väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov • rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky • spracovanie dreva • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	<p>hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vládne ohrozenia – legislatíva • komplikovaný, byrokratický systém projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie
---	--

3.2 Sociálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy - uspokojivý demografický vývoj v obci - poskytovanie základného sociálneho poradenstva - produktívne obyvateľstvo - obec má čo sa týka obyvateľstva, vyrovnanú vekovú štruktúru obyvateľstva - akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života - ochota cestovať za prácou - organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí - realizácia sociálnej výpomoci a základného poradenstva - pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy - dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách - kultúrny dom, futbalové ihrisko	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce - odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily - strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných - kolísavá kvalita signálu dátových operátorov - nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu - narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti - slabá vzdelanostná úroveň staršieho obyvateľstva - nedostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež - vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku

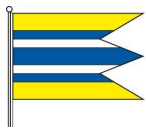

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora vzdelávania a samozamestnanosti - vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci - podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest - aktivity samosprávy o prehlbovanie záujmu občanov na rozvoji obce - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - trend posilňovania sociálnych služieb - trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií - vzdelávanie v sociálnej oblasti - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> - pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti - zvyšovanie nezamestnanosti v regióne - odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily - nevhodná politika – regionálna, - v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – komunikačná bariéra - v niektorých prípadoch zvyšovanie ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne

3.3 Environmentálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy v oblasti ochrany a budovania životného prostredia - kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce - priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu - bohatá flóra a fauna, blízke prostredie CHKO - vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad - budovanie cyklotrás v okolí - budovanie náučných chodníkov - využitie prírodných daností	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná ČOV a kanalizácia - nevyužitie prírodné danosti na rozvoj turizmu a cestovného ruchu - neregulovaný potok pretekajúci cez obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - záujem občanov na životnom rozvoji obce - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - pripravenosť programov na rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky - možné ekologické spracovanie dreva - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF pre environmentálnu oblasť - priestor na zapojenie širokých mas do ochrany a budovania životného prostredia - zlepšenie práce obecnej komisie zameranej na životné prostredie - realizácia projektov PRO na posilnenie environmentálnej politiky	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodná environmentálna politika – regionálna, štátna - nezúžitkovanie prírodných daností a programov zameraných na tvorbu životného prostredia - ohrozená kvalita životného prostredia nevhodnou priemyselnou výrobou

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobný popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Modra nad Cirochou.

Rozvojový potenciál obce Modra nad Cirochou spočíva v:

- priaznivom demografickom vývoji,
- dostatku pracovnej sily,
- rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Modra nad Cirochou je na uspokojivej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspelejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch:

- slabá vzdelanostná úroveň určitej skupiny obyvateľstva,
- vysoká priemerná miera nezamestnanosti,
- z časti nepriaznivý demografický vývoj,
- slabá kúpna sila,
- nízka životná úroveň niektorých skupín obyvateľstva,
- chýbajúca technická infraštruktúra.

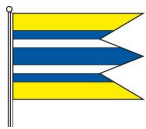
Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné kľúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO

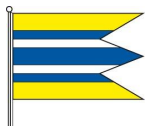
Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, riadenie aktivít pokiaľ nie sú oprávnené z iných zdrojov, verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení.

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2016 – 2023

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	182 150,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	70 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	25 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	15 400,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	54 250,00 €
1.5	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry	17 500,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	6 150,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	5 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	1 150,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	7 500,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	2 500,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	5 000,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	153 000,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	18 500,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	134 500,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	3 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	3 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	0,00 €

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	2 750,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	2 500,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	250,00 €
Spolu za aktivity		354 550,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		88 637,50 €
SPOLU CELKOM		443 187,50 €

4.3 Strategický cieľ

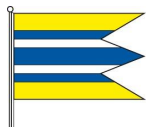
Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorít a opatrení, ktoré by obec Modra nad Cirochou mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Modra nad Cirochou do roku 2020 s výhľadom do roku 2023 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.4 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Modra nad Cirochou je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

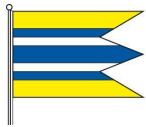
- Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry**
- Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov**
- Priorita 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**
- Priorita 4: Ochrana a tvorba životného prostredia**
- Priorita 5: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**
- Priorita 6: Podpora propagácie a informovanosti**

PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PRO

5.1 Opatrenia a aktivity

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Výstavba nájomných bytových jednotiek
- 1.1.2. Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)
- 1.1.3. Rekonštrukcia domu smútku
- 1.1.4. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- 1.1.5. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 1.2.2. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov
- 1.2.3. Výstavba telocvične
- 1.2.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

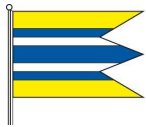
- 1.3.1. Rekonštrukcia, modernizácia základnej školy
- 1.3.2. Rekonštrukcia, modernizácia materskej školy
- 1.3.3. Vybudovanie/rekonštrukcia školskej jedálne
- 1.3.4. Vybudovanie/rekonštrukcia školského ihriska
- 1.3.5. Vybudovanie/rekonštrukcia školského dvora

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.4.1. Vybudovanie verejného vodovodu
- 1.4.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie
- 1.4.3. Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska
- 1.4.4. Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie
- 1.4.5. Vybudovanie, rozšírenie obecnej plynifikácie
- 1.4.6. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.4.7. Vypracovanie projektovej dokumentácie

1.5. Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

- 1.5.1. Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu
- 1.5.2. Rekonštrukcia vlakovej zastávky
- 1.5.3. Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky
- 1.5.4. Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 1.5.5. Rekonštrukcia obecných chodníkov
- 1.5.6. Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek
- 1.5.7. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska

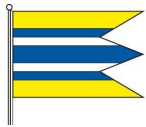
2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Realizácia športových podujatí
- 2.2.3. Podpora folklóru
- 2.2.4. Podpora/rozvoj partnerstiev obcí

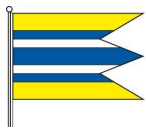
3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

3.2.1. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

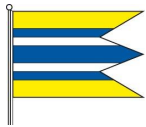
4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

- 4.1.1. Vybudovanie zberných miest
- 4.1.2. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora
- 4.1.3. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostoviska
- 4.1.4. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- 4.2.1. Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.2. Výsadba a ochrana zelene
- 4.2.3. Realizácia protipovodňových opatrení
- 4.2.4. Regulácia potokov, riek

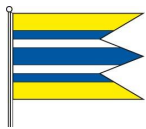

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

- 5.1.1. Vybudovanie náučného chodníka
- 5.1.2. Vybudovanie cyklotrasy

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

- 6.1.1.   Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 6.1.2.   Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov
- 6.1.3.   Tvorba a aktualizácia web stránky,
- 6.1.4.   Rekonštrukcia a modernizácia miestnej káblovej televízie

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

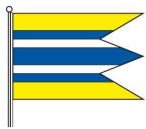
- 6.2.1.   Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov

5.2   Akčné plány

Akčné plány predstavujú súbor konkrétnych projektov, ktoré smerujú k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Modra nad Cirochou.

Akčné plány sa týkajú kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Ich plánovací horizont je približne 1 – 3 roky. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčné plány nie sú podrobnými realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, sa následne pripravujú detailné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

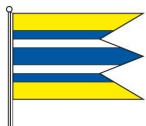
1. Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1. Výstavba nájomných bytových jednotiek				
Zdôvodnenie:	Výstavba nájomných bytových jednotiek pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	950.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vystavaných bytov a domov, upravené okolie stavieb, počet ubytovaných.				

Aktivita:	1.1.2. Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)				
Zdôvodnenie:	Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV) pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, stavebný úrad, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet a rozloha stavebných parciel, prístupové cesty, inžinierske siete, počet ubytovaných ap.				

Aktivita:	1.1.3. Rekonštrukcia domu smútku
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov domu smútku. Dobudovanie priestorov miestneho domu smútku pre pietne potreby miestnych obyvateľov.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované a rozšírené priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.4. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, priestorov miestnej hasičskej zbrojnice a jej technicko-priestorové zabezpečenie pre prípady zásahu pri rôznych udalostiach.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory HZ, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.5. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru, ktorý bude zodpovedať štandardom pre potreby zabezpečenia služieb miestnym seniorom.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	250.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				

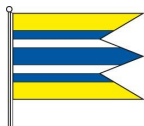
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudované/upravené priestory denného stacionáru, materiálno-technické vybavenie v súlade s hygienickými štandardmi, projektom a podmienkami výzvy.

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivita:	1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia kultúrneho domu s prístavbou pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizované a rozšírené priestory KD, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.2. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych seniorov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory Klubu dôchodcov, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.3. Výstavba telocvične
Zdôvodnenie:	Výstavba telocvične pre kultúrno-spoločenské a športové potreby miestnych občanov.

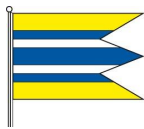

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	250.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory telocvične, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie multifunkčného ihriska. Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	45.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Aktivita:	1.3.1. Rekonštrukcia, modernizácia základnej školy				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia, modernizácia základnej školy, modernizácia priestorov budovy ZŠ, ktoré budú zodpovedať štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				

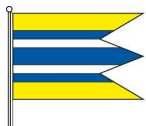

Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Upravené priestory budovy ZŠ, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.3.2. Rekonštrukcia, modernizácia materskej školy				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia, modernizácia materskej školy, modernizácia priestorov budovy MŠ, ktoré budú zodpovedať štandardom pre predprimárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	120.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory budovy MŠ, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.3.3. Vybudovanie/rekonštrukcia školskej jedálne				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia školskej jedálne, modernizácia priestorov školskej jedálne, ktorá bude zodpovedať štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	8.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory budovy školskej jedálne, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

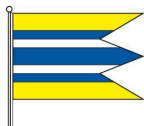

Aktivita:	1.3.4. Vybudovanie/rekonštrukcia školského ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia školského ihriska, modernizácia priestorov školského ihriska, ktorá bude zodpovedať štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory školského ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.3.5. Vybudovanie/rekonštrukcia školského dvora				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia školského dvora. Úprava priestorov školského dvora, ktoré bude zodpovedať potrebám žiakov a štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory školského dvora, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

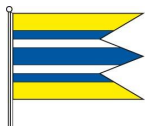
Aktivita:	1.4.1. Vybudovanie verejného vodovodu
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejného vodovodu k IBV pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejného vodovodu, počet pripojení, rozsah pripojenia, prietok, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejnej kanalizácie k IBV pre potreby odvodu spotrebovanej a odpadovej vody, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre jej čistenie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejnej kanalizácie, počet pripojení, rozsah siete, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

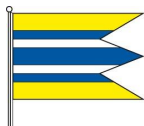
Aktivita:	1.4.3. Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska pri cintoríne, ihrisku. Dobudovanie priestorov miestneho parkoviska pre potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory parkoviska v m2, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.4.4. Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie k IBV pre potreby zásobovania obyvateľstva elektrickou energiou, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie, rozsah elektrifikačnej siete, kapacita, počet pripojení, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.5. Vybudovanie, rozšírenie obecnej plynofikácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rozšírenie obecnej plynofikácie k IBV pre potreby zásobovania obyvateľstva plynom, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu a prevádzku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie, rozšírenie obecnej plynofikácie, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom, parametrami prevádzky a podmienkami výzvy.				

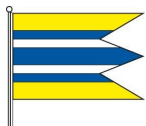

Aktivita:	1.4.6. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá pre potreby obyvateľstva v nočnom čase, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a modernizácia - sieť osvetlenia, počet jednotiek, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.7. Vypracovanie projektovej dokumentácie				
Zdôvodnenie:	Príprava technickej dokumentácie pre investičné projekty predkladané v rámci ŽoNFP.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektant, stavebný úrad				
Indikátory plnenia:	Počet, rozsah, zametanie technickej dokumentácie k ŽoNFP.				

1.5. Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

Aktivita:	1.5.1. Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu pre efektívne poskytovanie služieb širokej verejnosti.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	

Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory obecného úradu, plocha, objem, úspora energii, obstaranie vybavenia, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.5.2. Rekonštrukcia vlakovej zastávky				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia vlakovej zastávky. Vybudovanie a rekonštrukcia zastávky vlaku v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených, zariadených priestorov vlakovej zastávky, upravené okolie, a pod.				

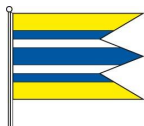
Aktivita:	1.5.3. Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených mostov a lávok, dĺžka, nosnosť, upravené okolie, a pod.				

Aktivita:	1.5.4. Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií				
Zdôvodnenie:	Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií + dobudovanie k IBV v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita:	1.5.5. Rekonštrukcia obecných chodníkov				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia obecných chodníkov + dobudovanie k IBV. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

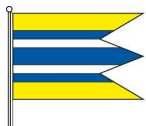
Aktivita:	1.5.6. Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych parku, lavičiek v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych parkov a lavičiek v správe obce.

Aktivita:	1.5.7. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych detských ihrísk v správe obce.				

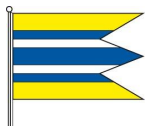

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov aktivizácie. Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

Aktivita:	2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov zamestnanosti. Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

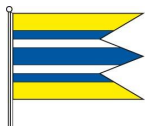

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita:	2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí				
Zdôvodnenie:	Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí. Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regiónu, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	6.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

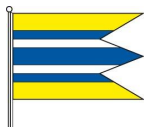
Aktivita:	2.2.2. Realizácia športových podujatí				
Zdôvodnenie:	Realizácia športových podujatí. Podpora športovej a kondičnej aktivizácie pre udržanie zdravého životného štýlu obyvateľov obce, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	4.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizované rôzne športové podujatia (pravidelné aj príležitostné) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.3. Podpora folklóru				
Zdôvodnenie:	Podpora folklóru. Podpora aktivizácie pre rozvoj folklóru a kultúrno-spoločenského života obce, regiónu, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X

Predpokladaný rozpočet v EUR	3.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych folklórnych podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.

Aktivita:	2.2.4. Podpora/rozvoj partnerstiev obcí				
Zdôvodnenie:	Podpora programov budovania partnerských vzťahov s družobnou obcou (Maďarsko, Česko, Poľsko) pre výmenu skúseností, rozvoj kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov, utužovanie vzťahov, posilňovanie vzájomných väzieb, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, projektový manažment, partneri.				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych programov rozvoja spolupráce a kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, záujmami a podmienkami výziev.				

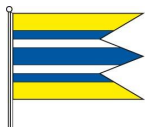
3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

Aktivita:	3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (Miestna akčná skupina Pod Vihorlatom).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2018 – 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, a pod.				

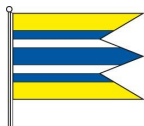
4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1. Vybudovanie zberných miest				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie zberných miest pre zber a separovanie TKO, vybudovanie spevnených, krytých priestorov pre kontajnery, kuka nádoby, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo zberných miest, technické vybavenie a zabezpečenie funkčnosti, a pod.				

Aktivita:	4.1.2. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre zber a separovanie TKO, vybudovanie kompostoviska				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo zozbieraného odpadu, vybudovaný zberný dvor, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.3. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostoviska				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre vybudovanie kompostoviska na spracovanie biologického odpadu domácností				

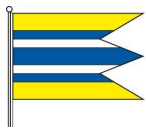

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	120.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované kompostovisko, množstvo zozbieraného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.4. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie zberu a separovania odpadu na jeho následnú likvidáciu alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1. Vybudovanie oddychových zón				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X

Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, a pod.

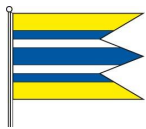
Aktivita:	4.2.2. Výsadba a ochrana zelene				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba parčíkov a výsadba zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, a pod.				

Aktivita:	4.2.3. Realizácia protipovodňových opatrení				
Zdôvodnenie:	Budovanie rigolov a priepustí pre odvod prívalových vôd počas silných dažďov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet upravených rigolov a priepustí na prítokoch rieky, zníženie dopadov prívalových vôd počas silných dažďov, a pod.				

Aktivita:	4.2.4. Regulácia potokov, riek				
Zdôvodnenie:	Budovanie spevnených brehov, hrádzí a hatí na reguláciu výšky hladiny potokov a riek				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	2.500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet upravených brehov, hatí a hrádzí, zníženie dopadov prívalových vôd počas silných dažďov, a pod.				

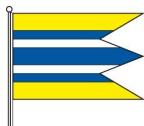

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

Aktivita:	5.1.1. Vybudovanie náučného chodníka				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie náučného chodníka pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o zaujímavostiach v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za vzdelávanie a informovanie, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

Aktivita:	5.1.2. Vybudovanie cyklotrasy				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie cyklotrasy pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za šport a kultúru, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných cyklistických chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

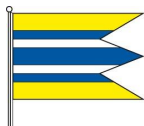

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach Budovanie a údržba verejných tabúl pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o dianí v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných verejných informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev a VZN, a pod.				

Aktivita:	6.1.2. Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov. Tvorba a distribúcia tlačných a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov (tlačných, elektronických), a pod.				

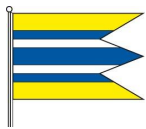
Aktivita:	6.1.3. Tvorba a aktualizácia web stránky				
Zdôvodnenie:	Tvorba a aktualizácia web stránky obce pre potrebu internetovej informovanosti širokej verejnosti, tvorba štandardnej web stránky pre zabezpečenie chodu a zverejňovania údajov (povinných aj informatívnych)				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Priebežne				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Web stránka obce, jej naplnenie a aktualizácie, a pod.				

Aktivita:	6.1.4. Rekonštrukcia a modernizácia miestnej káblovej televízie				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnej káblovej televízie – občasníku, pre potreby informovanosti miestnych obyvateľov a návštevníkov o dianí a plánoch v obci.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	Do r. 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, redakčná rada novín.				
Indikátory plnenia:	Počet výtlačkov, počet reportáží, distribúcia, elektronická verzia na webe obce, a pod.				

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita:	6.2.1. Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov				
Zdôvodnenie:	Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov. Tvorba a distribúcia tlačенých a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačенých, elektronických), a pod.				

FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Zodpovednou za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PRO je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PRO je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PRO predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický:

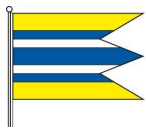
- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov,
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO

Za účelom realizácie PRO musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícií, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možnosti rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niektoré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej réžii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Ide o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod. Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z

účelových fondov, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR, prostriedky VÚC a pod.

- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.
- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získavať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2007 – 2013, tak ako aj v programovom období 2014 - 2020.

V programovom období 2014 - 2020 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2014 až 2020. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez šesť operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ: Výskum a inovácie (VaI), Integrovaná infraštruktúra (II), Ľudské zdroje (LZ), Kvalita životného prostredia (KŽP), Efektívna verejná správa (EVS), Integrovaný ROP (IROP) a samostatne riešené programy: Technická pomoc (TP), Rybné hospodárstvo (RH), Program rozvoja vidieka (PRV), Európska územná spolupráca (EÚS), Program INTERACT (PI).

6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce

Analýza finančných potrieb a možností obce Modra nad Cirochou ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období. Preto ak chce úspešne naplňať zadané plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej réžie. Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PRO na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

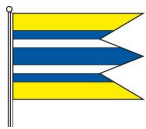
6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie a môže obsahovať aj podmienky a predpoklady jeho plnenia na základe možných scenárov vývoja.

Dobre naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce, aby strategický dokument nezostal len na papieri.

Analýza je často súčasťou finančnej analýzy v žiadostiach o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EŠIF, ale aj žiadostí o iné finančné prostriedky

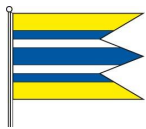

vrátane komerčných úverov. Je vhodné ju vytvárať až po zverejnení konkrétnej výzvy, kde sú uvedené finančné limity a podmienky financovania a spolufinancovania.

Finančný rámec obce pre realizáciu PRO na roky 2016 – 2023

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	3 643 000,00 €				
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	1 400 000,00 €				
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno- spoločenskej infraštruktúry	500 000,00 €				
1.3	1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	308 000,00 €				
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	1 085 000,00 €				
1.5	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry	350 000,00 €				
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	123 000,00 €				
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	100 000,00 €				
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	23 000,00 €				
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	150 000,00 €				
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	50 000,00 €				
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	100 000,00 €				
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	3 060 000,00 €				
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	370 000,00 €				
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	2 690 000,00 €				
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	60 000,00 €				
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	60 000,00 €				
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	0,00 €				

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	55 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	50 000,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	5 000,00 €
SPOLU		7 091 000,00 €

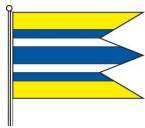

6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2016 – 2023

Oblasť	Roky								SPOLU
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hospodárska politika		1 081 200 €	1 621 800 €	569 028 €	334 722 €	167 361 €	117 153 €	16 736 €	3 908 000 €
Sociálna politika		9 600 €	14 400 €	46 750 €	27 500 €	13 750 €	9 625 €	1 375 €	123 000 €
Environmentálna politika		150 000 €	225 000 €	1 267 917 €	745 833 €	372 917 €	261 042 €	37 292 €	3 060 000 €
SPOLU CELKOM	0 €	1 240 800 €	1 861 200 €	1 883 694 €	1 108 056 €	554 028 €	387 819 €	55 403 €	7 091 000 €

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO

Riadiacim orgánom Programu rozvoja obce na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO sú

- starosta obce,
- ním riadené inštitúcie obce,
- prípadne vybraní partneri a investori projektov,
- vykonávatelia aktivít,

ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PRO. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne s účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PRO by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácii samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

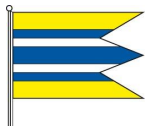
Realizácia PRO vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán, Výbor pre PRO, ktorý bude tvorený predovšetkým z ľudských kapacít priamo z obce a prizvaných odborníkov z externého prostredia. Tento riadiaci orgán je zložený z predsedu Výboru pre PRO a členov. Členov Výboru pre PRO by mali tvoriť zástupcovia všetkých skupín obyvateľstva obce Modra nad Cirochou :

- vybraní zástupcovia samosprávy,
- zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce
- zástupcovia občianskeho sektoru,
- zástupcovia sektoru kultúry, športu, zdravia, vzdelávania
- jednotlivcov (aktivistov) z radov obyvateľov obce.

Úlohou Výboru bude pravidelne v stanovených časových intervaloch (napr. raz za rok) posúdiť a vydať správu o stave realizácie PRO, o stave finančného čerpania prostriedkov na prípravu a realizáciu aktivít PRO, dopadovú analýzu PRO. Ďalej bude Výbor pripravovať:

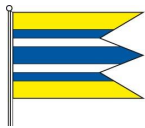
- realizačný plán PRO na ďalšie obdobie,
- iniciovať a navrhovať úpravy, zmeny,
- iniciovať a dopĺňať nové opatrenia a aktivity PRO podľa potreby v budúcnosti.

Na základe navrhovaných úprav PRO bude táto aktualizácia schválená obecným zastupiteľstvom.

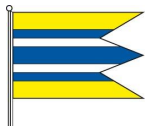

6.3 Časový harmonogram realizácie

P.č.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry							
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry							
1.1.1.		X	X					
1.1.2.		X	X					
1.1.3.				X	X	X		
1.1.4.		X	X					
1.1.5.		X	X					
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry							
1.2.1.		X	X					
1.2.2.		X	X					
1.2.3.				X	X	X		
1.2.4.						X	X	X
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry							
1.3.1.		X	X					
1.3.2.				X	X	X		
1.3.3.						X	X	X
1.3.4.				X	X	X		
1.3.5.					X	X	X	
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry							
1.4.1.		X	X					
1.4.2.		X	X					
1.4.3.						X	X	X
1.4.4.				X	X	X	X	
1.4.5.						X	X	X
1.4.6.		X	X					
1.4.7.		X	X					
1.5	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry							
1.5.1.		X	X					
1.5.2.		X	X					
1.5.3.					X	X	X	
1.5.4.				X	X	X		
1.5.5.						X	X	X
1.5.6.					X	X	X	
1.5.7.		X	X					

2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov							
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci							
2.1.1.	X	X	X	X	X	X	X	
2.1.2.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci							
2.2.1.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.2.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.3.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.4.				X	X	X	X	X
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce							
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov							
3.1.1.		X	X	X	X	X	X	X
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci							
3.2.1.			X	X	X	X	X	
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia							
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci							
4.1.1.		X	X					
4.1.2.		X	X					
4.1.3.		X	X					
4.1.4.		X	X	X	X	X	X	X
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci							
4.2.1.		X	X					
4.2.2.		X	X	X	X	X	X	X
4.2.3.				X	X	X		
4.2.4.					X	X	X	
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu							
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry							
5.1.1.		X	X					
5.1.2.				X	X	X	X	
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu							
5.2.1.								

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti							
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi							
6.1.1.				X	X	X	X	
6.1.2.	X	X	X	X	X	X	X	X
6.1.3.	X	X	X	X	X	X	X	
6.1.4.		X	X					
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce							
6.2.1.				X	X	X	X	

6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

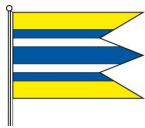
Investičný projekt musí mať:

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, a pod.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít:

- Existencia PRO obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PRO pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PRO

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PRO a Výbor pre PRO by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PRO a navrhli by sa ďalšie kroky.

- **Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- **Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- **Monitorovacie správy**

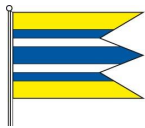
Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- **Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

7.1 Spôsob monitorovania PRO

Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PRO. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PRO.

7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO

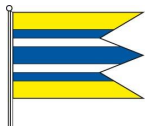
Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO.

Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

7.3 Plán priebežných hodnotení PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie PRO	Najskôr v roku 2018, potom každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie PRO	Priebežne počas realizácie aktivít a zúčtovania aktivít	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet občanov, ap.
Tematické hodnotenie časti PRO	Raz ročne	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci
Mimoriadne hodnotenie PRO	Vždy podľa potreby	Pri odklone od stanovených cieľov
Hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	V roku 2022/2023	Zhodnotenie dosiahnutia stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

ZÁVER

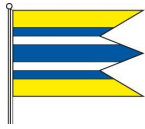
Program rozvoja obce Modra nad Cirochou bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má Obecné zastupiteľstvo obce Modra nad Cirochou ako kolektívny riadiaci orgán, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

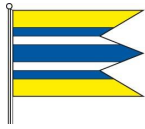
Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program rozvoja obce Modra nad Cirochou bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva (viď prílohu PRO č. 5).

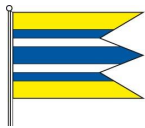
PRÍLOHY PRO

- 1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- 2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- 3) Zoznam skratiek použitých v PRO
- 4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 - 2018
- 5) Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení PRO

1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

1. Ing. Jozef Hančar, starosta obce
2. Ing. Jozef Kammer, dôchodca
3. Ing. Ján Hančar, učiteľ
4. Milan Gajdoš, požiarnik
5. Ľuboš Hančar, občiansky aktivista
6. Anton Dický, nezamestnaný
7. Michaela Žinčaková, študent.
8. Mgr. Mária Albertová, finančný manažér, analytik
9. Mgr. Pavol Kalmár, ekonómia a manažment verejnej správy, strategické plánovanie

2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

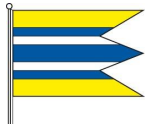
1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa Prešov
2. CD: Obce Prešovský kraj v roku 2014
3. ENTIRE – 02/2013, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2014 - 2020
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2007 – 2013
6. Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
10. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. <http://e-obce.sk>
12. <http://www.obce.info>
13. <http://www.statistics.sk>
14. http://www.zrsr.sk/zr_prev.aspx
15. http://www.orsr.sk/search_sidlo.asp
16. <http://www.ives.sk/registre/>
17. <http://www.vs.sk/heraldreg/>
18. <http://mikroregion.oma.sk/>
19. Štatistický úrad SR – Krajská správa Prešov
20. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Humenné
21. Obecný úrad Modra nad Cirochou
22. Iné právnické a fyzické osoby
23. Vlastné zdroje z prieskumu

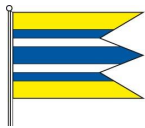
3) Zoznam skratiek použitých v PRO

PSK	Prešovský samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013
KŽP	Kvalita životného prostredia
LZ	Ľudské zdroje
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatura územných štatistických jednotiek (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie
PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015
PRB	Program rozvoja bývania
PRO	Program rozvoja obce
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činné osoby

SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TSP	Terénna sociálna práca (Terénny sociálny pracovník)
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 - 2018

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Výstavba nájomných bytových jednotiek
- 1.1.2. Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)
- 1.1.4. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- 1.1.5. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 1.2.2. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

- 1.3.1. Rekonštrukcia, modernizácia základnej školy

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.4.1. Vybudovanie verejného vodovodu
- 1.4.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie
- 1.4.6. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.4.7. Vypracovanie projektovej dokumentácie

1.5. Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

- 1.5.1. Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu
- 1.5.2. Rekonštrukcia vlakovej zastávky
- 1.5.7. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

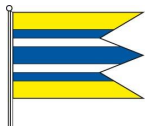
- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Realizácia športových podujatí
- 2.2.3. Podpora folklóru

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

3.2.1. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

4.1.1. Vybudovanie zberných miest

4.1.2. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora

4.1.3. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostoviska

4.1.4. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

4.2.1. Vybudovanie oddychových zón

4.2.2. Výsadba a ochrana zelene

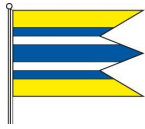
6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

6.1.2. Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

6.1.3. Tvorba a aktualizácia web stránky,

6.1.4. Rekonštrukcia a modernizácia miestnej káblovej televízie

- 5) Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Modra nad Cirochou 2016 - 2020 s výhľadom do roku 2023.